

กิเลสกดทับ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๐

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรม ฟังธรรมนะ ธรรมะไง ธรรมโอสถ ธรรมะนี่สุดยอด เพราะธรรมะนี่ไม่ใช่มีตลอดไป เวลาในปัจจุบันนี้เราเป็นปัญญาชน แล้วเราฟังธรรมกันตลอดเวลา ธรรมะคือธรรมชาติ ธรรมะอยู่ตลอดไป มีอยู่ตลอดไป แต่ถ้าคนมีกิเลสนะ ไม่มีอยู่หรือ คนมีกิเลสนะ ไม่ใช่เป็นธรรมะ มันเป็นกิเลสเหยียบย่ำหัวใจต่างหากละ มันทุกข์ มันร้อน มันเศร้าหมอง อันนั้นเป็นธรรมะใหม่ ถ้าเป็นธรรมะก็เป็นอธรรม ธรรมะฝ่ายทุกข์ใจ ธรรมะฝ่ายทุกข์เห็นใหม่

ธรรมะเป็นธรรมชาติ ถ้าเป็นธรรมชาติต้องใจเป็นธรรม ถ้าธรรมดวงไหน...เช่นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นธรรม จะมองสิ่งใดเป็นธรรมหมดเลย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาแล้ว เมตตาจะรู้สัตว์ขันธ์สัตว์ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมบุญญาธิการมาเพื่อรู้สัตว์ขันธ์สัตว์ เพราะบารมีของพระโพธิสัตว์สูงส่งมาก ถ้าพระพุทธรูปพยากรณ์แล้วต้องไปถึงข้างหน้า ต้องไปข้างหน้าอย่างเดียว เพื่อจะรู้สัตว์ขันธ์สัตว์

ขณะที่เป็นพระโพธิสัตว์นี่เกิดมาก็เป็นหัวหน้าสัตว์ หัวหน้านะ สัตว์เกิดเป็นสัตว์ใครจกานก็เป็นหัวหน้า พาหมู่คณะอยู่หาอยู่หากิน หาอยู่หากินให้มีความปลอดภัย ให้ชีวิตนี้มีความร่มเย็นเป็นสุข เพราะสัตว์ก็รักชีวิตเหมือนกัน ทั้งสัตว์ ทั้งมนุษย์ ทั้งเทวดา อินทร์ พรหม รักชีวิตทั้งนั้นละ คนเกิดมารักชีวิต ทั้งๆ ที่เป็นพระโพธิสัตว์ แต่ก็ยังมีกิเลสในหัวใจ เห็นใหม่ เพราะอยากดี อยากดีอย่างนี้ ดีในการสร้างสมบารมี

เพราะมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่ละองค์พยากรณ์มาตลอดไป องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตั้งแต่ในภัทรกัปของเรานี้ ๕ พระองค์ องค์ของสมณโคดมเราเป็นองค์ที่ ๔ พระศรีอริยเมตไตรยจะมาตรัสรู้ข้างหน้าต่อไป อันนี้บ่งบอกในอะไร? อันนี้บ่งบอกในศาสนาพุทธของเรา ในพุทธศาสนาศาสนา ศาสนาจะเจริญรุ่งเรือง ศาสนาจะหมดยุคหมดกาลไปเป็นคราวๆ ไป เพราะหัวใจของคน

เพราะเรื่องของกรรม เรื่องของการกระทำ คนเราเกิดมา ถ้ากรรมพาเกิด ถ้าสิ่งนี้ ศาสนาจะเจริญอยู่อย่างนี้ โดยเป็นของที่ตายตัว ฉะนั้นคนที่เขาสร้างกรรมมา เขาทำกรรมชั่วของเขามา เขาจะมาเกิดมาพบพุทธศาสนานะ นี่ก็เป็นโอกาสดีของเขาสิ เห็นไหม อย่างที่ว่าเกิดของเรา เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนานี้เป็นลาภอันประเสริฐ ประเสริฐมหาศาลเลย

ถ้าเกิดหมดกาลหมดเวลา หมดกาลก็องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ศาสนาเรานี้จะอยู่อีก ๕,๐๐๐ ปี แล้วต่อไปจะถึงทุกซ์คราวที่ทุกซ์เจริญ จนกว่าจะปรับ โลก จะปรับตัวไปจนถึงที่สุด แล้วพระศรีอริยเมตไตรยถึงจะมาตรัสรู้เป็นองค์ต่อไปในภัทรกัปนี้ ขณะที่หมด หมดศาสนานี้ คนที่เขาทำกรรม ทำชั่วของเขา เขาต้องเกิดมาพบสภาวะแบบนี้

ถ้ามันเป็นอยู่อย่างนี้ตลอดไป คนเกิดมาก็ต้องมาพบพุทธศาสนาหมดสิ คนเกิดมาก็มีโอกาสมดทุกๆ คนสิ...ทั้งๆ ที่มีโอกาสนะแต่เขายังไม่เข้าใจเรื่องของการเกิดนี้เป็นลาภ เป็นลาภอันประเสริฐของเขาเนะ เพราะเกิดมาเป็นมนุษย์ พบพระพุทธศาสนา แล้วเราเกิดมาเป็นมนุษย์แล้วในศาสนาพุทธเรา คนก็ว่าเป็นศาสนา คนทุกคนเข้าใจว่าเป็นชาวพุทธๆ ชาวพุทธอย่างนั้นเป็นชาวพุทธโดยโลกๆ โดยโลกนะ

เพราะโลก คูสิบริหารจัดการ ทางโลกเขาต้องบริหารจัดการ ทุกอย่างอยู่ที่การบริหารจัดการ ก็ต้องว่าใส่ทะเบียนบ้านก็เป็นชาวพุทธ ถ้ามีความศรัทธาพุทธประเพณีวัฒนธรรมของชาวพุทธทำอะไร ในวันหยุดราชการ ในวันต่างๆ นี่ยกให้เป็นศาสนาพุทธ เรากี่วันเรียงกันถึงกันว่าเราเป็นชาวพุทธ พุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งปัญญา ศาสนาเป็นผู้ที่ประเสริฐ ศาสนาที่จะทำให้เราพ้นจากทุกข์...ก็ปากพร้ากันไป การกระทำเป็นอย่างนั้นไหม? การกระทำไม่เป็นอย่างนั้นเลย

ถึงว่าเราเกิดเป็นมนุษย์ พบพระพุทธศาสนาแล้ว แต่ในเมื่อเราออกประพฤติปฏิบัติ เราออกมาประพฤติปฏิบัติ เราเป็นคนมีอำนาจวาสนา มีอำนาจวาสนาเพราะอะไร เพราะเป็นโอกาสนะ

คนที่เกิดมา เกิดจากท้องพ่อท้องแม่มา แม่ก็เลี้ยงไป เลี้ยงมาแล้วก็ยังเกิด ให้มีการศึกษา ให้มีหน้าที่การงาน มีมรดกตกทอดให้ถึงต่อไป สิ่งนี้ก็เป็นความสุข...สิ่งชีวิตเกิดมาทำนี่เองหรือ เขาก็เห็นกันแต่เรื่องของโลกๆ เห็นกันแต่เรื่องที่ต้องได้ เห็นใหม่ สิ่งนี้เป็นวิทยาศาสตร์ที่พิสูจน์ได้ คนเกิดมาก็เกิดมาจากท้องของแม่ ตายแล้วก็เข้าโลง ศพก็เผาไป มันก็จบทั้งนั้นละ มันจะมีอะไรไปเห็นใหม่ ชาวพุทธก็เป็นประเพณีกันอย่างไร้เงา เวลาถึงงานศพก็เอาพระมาเทศน์ มาสอนกัน สอนเพื่อจะให้ได้นุญกุศล ก็ว่ากันไปนะ

แต่เรา พวกเรา ผู้ที่ออกประพฤติปฏิบัติ ผู้ที่ออกเป็นพระเป็นเณร จะสู้กับกิเลสของเรา มันมีความเห็นลึกกว่านั้น เพราะอะไร เพราะศาสนา คุณลคนที่ประพฤติปฏิบัติคือคนที่มีโอกาสใช้ใหม่ คนที่ไม่ประพฤติปฏิบัติเขาก็จะไม่มีโอกาสของเขาเลย ทั้งๆ ที่เขาพบพระพุทธศาสนา แล้วเขาก็อยู่ดำรงชีวิตกันไปทางศาสนา ทางศาสนานะ ศาสนา นี้บริหารจัดการไง วิทยาศาสตร์ไง แล้วธรรมะเป็นธรรมชาติ ถ้าเป็นธรรมชาติหรือ ผันตกแดดออกก็เป็นธรรมชาติ โลกหมุนไปก็เป็นธรรมชาติ...นี่เบี่ยงเบนธรรมะกันปากเปียกปากแฉะ

ธรรมชาติอยู่ที่ไหน ธรรมชาติการเกิดการตายสงสัยไหม นี่ที่เกิดเกิดมาจากไหน เกิดมาด้วยอำนาจวาสนาที่พาเกิดมาแล้ว มีอำนาจวาสนาขนาดนี้แล้วยังทำประโยชน์อะไรกับเราบ้าง? ทำไมไม่ไปตามตัวเอง มันเป็นธรรมชาติ มันส่งออกหมดคนนะ การส่งออกมันมีนชากับศาสนา นี่กิเลสมันกดทับ กิเลสมันกดทับใจเรานะ เกิดมานี้กิเลสเต็มหัวใจ ทั้งๆ ที่มีวาสนา

มีวาสนาเพราะเกิดมาเป็นมนุษย์ พบพระพุทธศาสนา แล้วยังออกประพฤติปฏิบัติ ถึงกับออกบวชออกเรียนเป็นพระเป็นเจ้านะ ศึกษากันนะ ศึกษาธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วได้ออกขวนขวายประพฤติปฏิบัติใหม่ แล้วได้ชำระกิเลสออกไปจากใจของตัวเอง แม้แต่มีการทำรู้จักว่ามีสมาธิ มีศีล สมาธิ ปัญญาเข้าใจไหม? ไม่เข้าใจเลย เห็นใหม่ว่ากิเลสกดทับนี้มันน่าสลดสังเวชนะ

ถ้ากิเลสกดทับ กดทับโดยเล็กน้อย คุณิ คุณผลกดทับสิ คนที่มีผลกดทับ คนที่การดูแลคนไข้เขาจะต้องมีการขยับ มีการชำระผลให้มันสะอาด แค่งกดทับเป็นบาดแผลขึ้นมาเขายังต้องบำรุงรักษา ต้องดูแลตัวเองขนาดนั้นนะ แล้วถ้ากิเลสมันกดทับ ถ้ามันกดทับที่สำคัญ อย่างเช่นอย่างเส้นประสาทที่คอ นี่มันถึงกับทำให้คนเคลื่อนไหวไม่ได้เลย

นี่ก็เหมือนกัน เวลากิเลสกดทับนะ ว่ามีโอกาสนี้แล้วนะ ได้บวชเป็นพระเป็นเจ้า เป็นนักรบ เป็นศากยบุตร เป็นผู้ส่งเสริมศาสนา เรียนวินัยกัน เรียนธรรมมา เรียนมาแล้วได้ปฏิบัติใหม่ เรียนมาทำไม ทำไมออกคิ้อออกไปเรื่องโลกๆ ละ ทำไมเรียนออกมาแล้ว ปรีดียิ่งขึ้นมาเรียนเสร็จแล้วก็ว่าปฏิบัติ ใครที่กำหนดพุทโทๆ เป็นผู้ที่ไม่มีปัญญา กำหนดพุทโทไป ศาสนาต้องศึกษา ศึกษาธรรมชาติ ศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บริหารจัดการ มีดำรับตำรา มีทุกอย่างไปหมดเลย

กิเลสมันกดทับ เห็นไหม คนที่กดทับ คนที่กดทับต้นคอประสาท จนถึงกับสมองทำงานไม่ได้เลย นี่กดทับจนตัวเองไม่มีโอกาสเลยใจ เอาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาอ้างอิง เห็นไหม มันกด กิเลสมันกดทับหัวใจ

เป็นธรรมของเราหรือ ศึกษามาเป็นธรรมของเราใหม่ ที่รู้มาทุกอย่างนี้เป็นของเราใหม่ เป็นธรรมชาติจริงหรือเปล่า ถ้าธรรมชาติจริงทำไมเจ็บปวดละ ทำไมร้องไห้ ทำไมรู้สึกเวลาเสียใจทุกข์ใจ ทำไมไม่เป็นธรรมชาติละ ธรรมชาติฝนตกแดดออกมันก็ผ่านพ้นไปแล้ว เวลาทุกข์ขึ้นมาทำไมมันไม่ออกไปจากหัวใจละ ทำไมมันเจ็บแสบปวดรื้อนอยู่อย่างนี้ตลอดไปละ แล้วแก้กิเลสแก้ได้อย่างไร กิเลสเป็นอย่างนี้หรือ แล้วสุข สุขก็เป็นอย่างนี้หรือ สมามีความสุข สุขอย่างไร เวลาจิตสุขมา สงบขึ้นมา มีความสุขอย่างไร สุข สุขจากการประพาศปฏิบัติ สุขที่ไหน ทุกข์ๆ ยากๆ เคนจกรมตากแดดตากฝนอยู่ที่นี่ทุกข์ตลอดไป แล้วสุขมันอยู่ที่ไหน

นี่ถ้ามันประพาศปฏิบัตินะ กิเลสมันกดทับไปเรื่อยๆ ออกมาประพาศปฏิบัติก็ว่าตัวเองเป็นนักรบ ประพาศปฏิบัติ มันอาการมีนชานะ เวลากิเลสมันกดทับเรา ดูสิเวลาเราเจ็บไข้ได้ป่วย เวลามันกดทับมันนี่มันชาใหม่ ร่างกายมันเจ็บปวดมาก เวลามันหมดความรู้สึกไป หมดความรู้สึกใหม่ แล้วนี่เวลามาปฏิบัติกันก็เอาอย่างนั้นหรือ เอากิเลสมากดทับไว้นะ อาการของความมีนชานอย่างนั้นมันเป็นสมานิติที่ไหน อาการของการปฏิบัติอย่างนั้นมันเป็นการปฏิบัติหรือ ปฏิบัติที่ไหน

นี่กิเลสมันกดทับตลอดไปเลย แล้วมันก็อ้างอิงธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยหัวใจของเขา ด้วยหัวใจ ด้วยกิเลสมันกดทับไว้นะ มันเหยียบเราไว้ในใต้อุ้งเท้าของเขาแล้วนะ ยังบอกอย่างนี้เป็นธรรม อย่างนี้เป็นธรรมนะ แล้วก็ไต่กันไป นี่มันน่าสังเวช มันมีอาการอย่างนั้นหรือ ความว่าง ว่างเป็นอย่างนั้นหรือ ความว่าง ว่างที่ว่าว่าง ว่างจากกิเลสมันเป็นอย่างนั้นหรือ ว่างจากกิเลสทำไมไม่มีสติ ว่างจากกิเลสทำไมมันไม่รู้สึกตัวเอง

คนเราปกตินะ เวลาเราไม่เจ็บไข้ได้ป่วย เราไม่มีการกดทับ เราไม่มีบาดแผล เราเป็นปกติของเรา คุณก็เรายังเคลื่อนไหวไปมาได้ เรายังรู้สึก มีความรู้สึกของเรา แล้วมันซา อากาของซา อากาของยอมเจ็บปวด อย่างนั้นเป็นอาการของธรรมะหรือ อาการของธรรมะมันบอกเราเป็น อย่างนั้นไหม

เพราะอะไร เพราะกิเลสมันอยู่ในหัวใจของเราเนะ เราเกิดมานี้กิเลสมันพาเราเกิด ทั้งๆ ที่ว่ามีอำนาจวาสนา คำว่า “วาสนา” ถ้าไม่มีวาสนาไม่มาเกิดเป็นมนุษย์หรือ เราเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหมนะ มันก็เสวยสุขสภาวะของบุญกุศลอย่างนั้น เวลาสิ้นหมดอายุขัยมันก็ หมุนเวียนไป นี่วิญญูะเป็นอย่างนี้ เกิดมาเป็นผลของวิญญูะ

ผู้ที่สิ้นกิเลสแล้ว เวลามีการกระทบกระเทือนกัน นี่ผลของวิญญูะ เพราะเราไม่มีผลของวิญญูะ เราไม่เคยสร้างบุญสร้างกรรมกันมา เราจะไม่มาพบไม่มาเจอกัน เราจะไม่มาพบไม่มาเจอกัน เราจะไม่เชื่อฟังกัน เราจะไม่สนใจในการประพฤติปฏิบัติ เราจะสนใจแต่เรื่องของโลกๆ เห็นไหม แล้วถ้ามาประพฤติปฏิบัติ ก็ประพฤติโดยกิเลส เอากิเลสกดไว้ อาการนี้มันซาอย่างไรก็เป็นธรรม เป็นธรรม

เป็นธรรมทำไมมันไม่มีกิจจญาณ สัจจญาณ ทำไมมันไม่รู้จักตัวเอง ถ้ามันไม่รู้จักตัวเอง คนที่ภวานาแล้วไม่มีสติสัมปชัญญะ ไม่รู้จักอาการของความรู้สึก อันนั้นเป็นการปฏิบัติหรือ สติมันอยู่ไหน ความรู้สึกมันอยู่ไหน คนโดยปกติเขา เขายังเคลื่อนไหวของเขาไปโดยธรรมชาติของเขาเขาไม่ต้องอาศัยสิ่งใดๆ เลย แต่นี่ก็เป็นการปฏิบัติแท้ๆ การปฏิบัติแท้ๆ ทำไมเอาอาการอย่างนี้มาบอกเป็นธรรมะ เป็นธรรมะละ...ถ้าเป็นธรรมะขึ้นมามันก็เป็นธรรมนะสิ มันเป็นธรรมะอยู่ในมิจฉาสี มิจฉา ธรรมะเป็นมิจฉา ความเป็นมิจฉา

เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ถ้าไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเราจะไม่เข้าใจเรื่องกิเลสเลยนะ คุณสิ สมัยก่อนพุทธกาล เขากราบเขาไหว้อะไรกัน? เขาไหว้ภูเขา ไหว้ภูตผีปิศาจ ไหว้ทุกอย่างเลย อ้อนวอนเอา

เหมือนกับเราสกปรก เราร่างกายเราสกปรกให้คนอื่นชำระล้างให้เรา จะให้ เห็นไหม อ้อนวอนพระเจ้า อ้อนวอนต่างๆ ให้ชำระล้างให้เราร่างกายสะอาด มันสะอาดจริงไปได้ไหมละ มันสะอาด มันไม่ใช่โลกนี้ โลก คุณสิดูเรา เรามีลูกมีหลานของเรา เวลาเราจะอาบน้ำ เราทำความสะอาดร่างกายเขา เราก็ทำได้ เพราะลูกหลานเรามันเด็กเกินไปจนมันช่วยตัวเองไม่ได้ เริ่มต้นเราก้

ต้องทำดูแลรักษาเขาไปก่อน เวลาเขาโตขึ้นมาเขาจะรู้จักรักษาตัวเขาเอง อันนี้เป็นเรื่องโลกๆ มันเรื่องของวัตถุที่เรามองเห็น

แต่จิตเป็นอย่างนั้นใหม่ล่ะ เวลาเราเจ็บไข้ได้ป่วย เวลาเราทุกข์ยากขึ้นมา คุณติพ่อแม่พี่น้องเขาก็ปลอบประโลมทั้งนั้นนะ ไปหาหมอ หมอก็กูบหน้ากูบหลังเลย ต้องอย่างนั้นนะ ต้องให้กำลังใจ ออกกำลังใจนะ แล้วมันหายใหม่ล่ะ มันหายทุกข์ใหม่ มันหายทุกข์ได้อย่างไร ถ้าเราไม่มีสติสัมปชัญญะ

ดูอย่างครูบาอาจารย์เราไปหาหมอนะ หมอรักษาไปหน้าที่ของหมอ เรื่องหัวใจเป็นเรื่องของเรา เรารักษาหัวใจของเราเอง ใจของเรา เราดูแลของเราเอง หมอไม่เกี่ยว หมอรักษาตามวิชาชีพของหมอไป หัวใจมันรู้แจ้งรู้จบแล้ว ไม่มีปัญหา เห็นใหม่ คนที่สะอาดมันสะอาดอย่างนี้ต่างหากล่ะ มันสะอาดจากใจของเรา เราต้องรักษา ใจของเราเองเราต้องรักษา เราทำความสะอาดหัวใจของเราเอง

ที่ไหนไม่มีมรรค ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผลหรือ มรรคมันเกิดที่ไหน ธรรมะมันเกิดที่ไหน ว่าที่ปฏิบัติธรรมๆ ปฏิบัติที่ไหน? ปฏิบัติธรรมให้กิเลสมันเหยียบหัวเอาเหยียบไว้ในอุ้งเท้ามันนั่นล่ะ นี่ธรรมะเว้ย! นี่คือธรรมะ ธรรมะอย่างเป็นธรรมะ ถ้าให้มันจ้านกับธรรมะอย่างนี้ ให้มันยอมจ้านนะ...มันอุปกิเลสทั้งนั้นนะ

กิเลสอย่างหยาบๆ ก็กิเลสอย่างที่เขาทะเลาะเบาะแว้งกัน เห็นใหม่ ทางโลกเขามีกิเลส เขากระทบกระเทือนกัน นั่นนะกิเลส มากมาก ต้องการ ต้องการกระทบกระเทือนกัน บีบบีบี่ไฟกัน แกร่งแย่งกัน ชิงดีกัน นั่นกิเลสรบราฆ่าฟัน อุ๊ย! อันนี้เป็นกิเลสนะ เราต้องประพฤติ เราต้องทำเป็นธรรมนะ หัวใจเราเป็นธรรมนะ หัวใจต้องทำให้มันมีนินชานะ มันว่า...มันเป็นอุปกิเลส

“กิเลส” กิเลสอย่างหยาบทั้งมา ทั้งมา เหมือนกับภาพวาดทางเรื่องของมนุษย์เลย จากสัตว์วานร จากเป็นมนุษย์ขึ้นมา ก็ดูถูกกันมาเป็นไพร่ เป็นกษัตริย์ เป็นอะไรดูถูกกันหมดเลยว่าฉันดีกว่า ฉันดีกว่า ฉันเหนือกว่า ฉันเหนือกว่า นี่ก็เหมือนกัน เห็นเขาทะเลาะเบาะแว้งกัน อันนั้นเป็นกิเลส เราเป็นชาวพุทธ คนทะเลาะเบาะแว้งนี้ผิด ถ้าเรานุ่มนวล เราผู้ดี เราสงบเสงี่ยม อันนี้เป็นธรรมะ ธรรมะเป็นธรรมชาติ

คูลี พระพุทธรูปเป็นธรรมะดีกว่าเราอีก พระพุทธรูปไม่เคยขยับไปไหนเลย พระพุทธรูปตั้งแต่หล่อมานิ่งตลอด ไม่เคยเอียงเอนไปกับใครเลย เว้นไว้แต่ฐานมันทรุดแล้วมันล้มทับคนเท่านั้นละ นี่ก็เหมือนกัน อู๊ย! เราทางโลกสิ่งนั้นมันเป็นสิ่งที่เป็นกิเลส สิ่งที่ทำมาปฏิบัติมา แล้วก็ให้กิเลสมันกดไว้เหยียบไว้ นี่ว่างๆ...มันอุปกิเลส กิเลสอย่างละเอียด กิเลสซัดๆ เหยียบอยู่ที่ใต้อุ้งเท้ามัน แล้วบอกมาว่านี่กิเลสซัดๆ เลย ปฏิบัติธรรมะอย่างนั้นหรือ

มีครูมีอาจารย์ต่างหากละ ครูบาอาจารย์ท่านให้เราฟื้นตัวขึ้นมา ให้เป็นกลับมาเป็นปกติ จิตมันไม่เป็นปกติ จิตของเรามันเป็นปุถุชน สิ่งที่เป็นปุถุชน และโดยปุถุชน โดยเรา เราเป็นปัญญาชน เราเป็นพระเป็นเจ้าที่ออกมาประพาศปฏิบัติ สติสัมปชัญญะเราพร้อม เราก็เป็นปกติของเรา นี่ปุถุชนเราเคลื่อนไหวไป ธรรมและวินัยเป็นที่บังคับเรา มีธรรมและวินัยไว้เป็นกรอบ ในกรอบสัมมาอาชีวะของโลกเขา เขาก็สัมมาอาชีวะของเขา สัมมาอาชีวะของเขา เขาประกอบสัมมาอาชีวะของเขา นั่นเรื่องของโลกๆ เรื่องการหาปัจจัยเครื่องอาศัย

นักรบ พระ สัมมาอาชีวะ เห็นไหม การเลี้ยงชีพ เราเลี้ยงชีพด้วยปลีแข่ง ปลีแข่งเป็นการเลี้ยงชีพโดยสะอาดบริสุทธิ์ ถ้าศีลเราสะอาดบริสุทธิ์ขึ้นมา เราก็ย้อนกลับเข้ามาจากภายใน ย้อนมาจากภายใน เพราะกิเลสมันอยู่ที่ใจ ไม่ให้กิเลสมันเหยียบหัวเอา ถ้ากิเลสมันเหยียบหัวเอานะ พอได้บวชขึ้นมา เราบวชแล้วเป็นนักรบแล้ว สิ่งนี้เป็นความสำคัญแล้ว เราเป็นพระกรรมฐาน เรานี้กิตติคุณกิตติศัพท์ กิตติคุณเขาเคารพศรัทธา...กิเลสทั้งนั้น

มันเรื่องอะไรของเขา เรื่องของเขา เขาเคารพศรัทธาก็เป็นผลบุญของเขา เขามีความเชื่อมั่นในศรัทธาของเขา เขาก็เปิดหัวใจของเขา เขาพยายามจะเอาเท้าของกิเลสออกจากใจของเขา หน้าที่ของเรา เรานักรบ เราที่ละเอียดอ่อนกว่า สัมมาอาชีวะของเรา เราเลี้ยงชีพมาแล้ว ในธรรมและวินัยในที่ที่เราทรงธรรมและทรงวินัย สิ่งที่เป็นธรรมวินัยเรามีของเราพร้อมแล้ว อันนี้มันเป็นแค่ความปกติของใจ มันยังต้องเข้าไปหา เริ่มต้นตั้งแต่ปุถุชน กัลยาณปุถุชน

เรานี้เป็นปุถุชน ถึงเป็นพระก็เป็นพระโดยสมมุติ เราสมมุติว่าเป็นพระนะ สมมุติว่าเป็นนักรบ แล้วสมมุติเฉยๆ แล้วออกรบหรือยัง ได้เห็นข้าศึกไหม แล้วสนามรบอยู่ที่ไหน ชัยภูมิของธรรมและกิเลสที่มันจะต่อสู้กันมันเกิดตรงไหน ใ้เรื่องแค้นรักษาสภาวะ สภาวะอย่างนี้มันเป็นสภาวะของมนุษย์ที่เกิดมาแล้วก็ต้องตายไป

สภาวะของพระก็เหมือนกัน พระบวชมาก็เป็นพระ สมมุติสมบุรณ์โดยพระ ลี้กไปก็เป็นฆราวาส นี่ก็เหมือนกัน เวลาคนเกิดมาก็เป็นคน เวลาตายไปแล้วถ้าบุญญาธิการมีมหาศาลก็เกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม ถ้าเกิดบาปอกุศลมันก็เกิดลงนรกอเวจีไป มันก็สิ้นสุดกระบวนการของมัน วัฏฏะหมุนไปอย่างนี้ แล้วเราจะมาประคองวัฏฏะไปอยู่กับวัฏฏะอย่างนี้โดยที่ที่เราไม่ได้รบกับกิเลสของเราเลยหรือ มันเหยียบหัวอยู่

“กิเลสกดทับ” กดทับทั้งผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ กดทับทั้งพระที่ไม่ใส่ใจกับการประพฤติปฏิบัติ แล้วยังเอาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอ้างอิงเป็นธุรกิจ เป็นสิ่งหาผลประโยชน์กับตัวเอง ตั้งกติกากันขึ้นมาว่ากันเป็นเรื่องของโลกๆ บริหารจัดการต้องมีตำแหน่งหน้าที่ แล้วก็วิ่งเต้นกันสุด นีวิ่งเข้าไปหาอะไร ถ้าเราทำคุณงามความดีของเรา เราบริหารจัดการที่ไหนก็ได้

กลิ่นของศีลหอมทวนลม ครูบาอาจารย์ของเรา เห็นไหม ภิกษุเป็นผู้แต่งตั้งให้ เคารพเป็นพ่อแม่ครูจารย์ นี่พ่อแม่ครูจารย์เลย ไม่ต้องมีใครมาแต่งตั้งให้ ธรรมะจะแต่งตั้งให้ แล้วขณะที่ประพฤติปฏิบัติ ธรรมมันขึ้นมาจากหัวใจแล้ว การแสดงออกของธรรม ทุกคนยอมรับ ยอมรับ สภาวะสังจะความจริงอันนี้ ไม่ต้องไปวิ่งเต้น ไม่ต้องไปวิ่งหาจากใครมา มันเกิดมาจากใจของเรา เพราะเราทุกข์แสนทุกข์อยู่

สิ่งใดต่างๆ ที่เราได้รับการะมานี้มันเป็นภาระทั้งหมด เราจะมาปลดเปลื้องภาระ ปลดเปลื้องความเป็นความกังวลของจิต ถ้ามันจะปลดเปลื้องความเป็นกังวลของจิต เราจะไปตื่นเต้นกับสิ่งต่างๆ ข้างนอกได้อย่างไร เราจะไม่ไปตื่นเต้นกับสิ่งต่างๆ จากภายนอกเลย แต่ธรรมและวินัยเป็นข้อวัตรปฏิบัติ เป็นเครื่องดำเนินจะเข้าไปหากิเลส เห็นไหม หากิเลสที่มันกดใจเราอยู่

เพราะเราเกิดมาจากกิเลส การต่อสู้ก็ต้องต่อสู้กับกิเลส แล้วกิเลสมันอยู่ในหัวใจเรา เรื่องของสังคัม เรื่องของสังจะความจริงของสังคัม เรื่องของธรรมชาติอันนี้ มันเป็นสังจะของเขาอย่างนั้นอยู่แล้ว ฝนตก แดดออก การเกิด การตาย การดีใจ เสียใจของเขา มันเป็นเรื่องอย่างนี้ เราเห็นเขาเวลาเราบิณฑบาต เราเห็นสังคัมเป็นอย่างนั้น มันสะท้อนใจนะ

นี่โลกธรรม ๘ มันเกิดแล้ว มันเกิดกับใจของเขา มันสะท้อนใจของเขา จนมันเจ็บปวด แสบร้อนจนเขาต้องร้องห่มร้องไห้ออกมา แล้วเรายังประมาทอยู่ไหม นี่ธรรมะเกิดอย่างนี้ไง เกิด

จากจิตที่เป็นธรรม เห็นอาการจากภายนอกที่มันเป็นธรรมะๆ ที่ว่าธรรมชาติๆ แล้วมันย้อนกลับมาที่ใจเรา ย้อนกลับมาเรา คุณนั่งดูละครย้อนมาดูตัวเอง จะย้อนกลับมาตลอด

นี่กิเลสมันก็อาย กิเลสมันก็อายมันก็ไม่มียึดมั่นถือมั่น ไม่ว่าเราสำคัญว่าเราเป็นนักรบ เราเป็นผู้นำ เห็นไหม ผู้นำมันต้องนำ รู้จักนำ นำในหัวใจก่อนสิ อาการแสดงออกมาอย่างนี้ แสดงออกมาจากอะไร อาการที่แสดงออกมา กิเลสมันเหี้ยมห้าวมาแล้วยังไม่รู้จัก การเคลื่อนไหว ออกไป กิเลสมันพาเคลื่อนไหว ไ้คนเคลื่อนไหวไม่รู้ณะ

เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลามีนิมิตเกิดขึ้นมาต่างๆ มันไม่รู้ตัวมันเองว่าสิ่งนี้เป็นกิเลสพาให้ไปเห็นนะ สิ่งต่างๆ การกระทำอย่างนี้มันก็เหมือนกับเด็ก คนเกิดมาทุกคนต้องผ่านการเป็นเด็ก การประพฤติปฏิบัติของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติต้องผ่านปุถุชนแล้วกัลยาณปุถุชน แล้วยกขึ้นโศคาปัตติมรรค สิ่งที่มีการเคลื่อนไหวอย่างนี้ มันเป็นการปฏิบัติอย่างนี้ เราก็เป็นเด็กมาก่อน เราเคยประพฤติปฏิบัติมาก่อน แล้วสิ่งที่กิเลสมันเหี้ยมห้าวมา มันแสดงตัวออกมามันเป็นอะไร เราเคยอ่อนๆ อ่อนวอน อ่อนพ่อแม่เรา ต้องการของเล่น ต้องการต่างๆ เราเคยทำไหม? เราเคยทำมาทั้งนั้นล่ะ ทุกคนที่เป็นเด็กมาก่อนต้องเคยอ่อนแม่ ทุกคนต้องการของตอบสนองกิเลสของตัวเอง แล้วเวลาเราประพฤติปฏิบัติไป มันผ่านสภาวะแบบนี้มา

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราเริ่มต้นจากค้นหากิเลส เวลาทำความเข้าใจของใจเข้าไป มันจะเจอนิมิตต่างๆ เจออาการต่างๆ ของใจ มันก็เหมือนกับเด็กอ่อนแม่นั่นล่ะ เราก็เคยอ่อนมา เราก็เคยไปทำมา แล้วเวลามันเกิดขึ้นมาเรารู้ตัวไหม? เราไม่รู้ตัวเราเลย เห็นไหม กิเลสมันเกิดกับใจของเราแท้ๆ เลย การแสดงออกไปนี่เราจะไม่รู้ตัวเลยว่าเราแสดงอะไรออกไป

แต่ถ้าครูบาอาจารย์ท่านผ่านเรื่องกิเลสมา เหมือนกับคนๆ หนึ่งผ่านชีวิตมาจะรู้จัก หรือเห็นประสบการณ์ชีวิตมามหาศาลเลย นี่คนผ่านชีวิตมา แต่ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติผ่านธรรมมา ผ่านกิเลสมา เหี้ยมห้าวกิเลสมา แล้วกิเลสมันแสดงออกมาอย่างไร ทำไมมันจะไม่เห็นว่ากิเลสมันแสดงออกมาอย่างไร แล้วสิ่งกิเลสแสดงตัวออกมาอย่างนี้ มันออกมาจากไหน? ก็ออกมาจากใจดวงนั้น มันไม่ได้ออกมาจากใจของครูบาอาจารย์เราหรอก ครูบาอาจารย์เราไม่ใช่มาเพ่งโทษใคร ไม่ใช่เอาแว่นส่องจับหาความผิดคนอื่น มันมีประโยชน์อะไรที่เราจะไปส่องเข้าแว่นหาความผิดของคนอื่น มันมีประโยชน์อะไรกับใคร? ไม่มีประโยชน์อะไรกับใครเลย

แต่ในเมื่อมันเป็นครูบาอาจารย์เป็นสถานะผู้ที่รับผิดชอบ เห็นไหม เวลาครูบาอาจารย์ใจที่เป็นธรรม ท่านจะบอกเลยว่าเวลาคนที่มาขออยู่ด้วยแล้วมาขอนิสัย การขอนิสัย สิ่งขอนิสัยให้เป็นครู ให้เป็นอาจารย์ ให้เป็นผู้ชี้แนะ แล้วรับไว้ รับไว้ทำไม รับไว้หลอกหลวงเขาหรือ รับไว้ เวลาเกิดขึ้นมาแล้วไม่รับผิดชอบอะไรเลยหรือ รับเด็กขึ้นมา เอาเด็กเข้ามาเลี้ยง แล้วไม่ได้มีการศึกษาเลย ไม่ต้องให้เด็กมันโตขึ้นมา ให้มันจะอ่อนเอาอะไรก็จะให้มันตามที่มันอ่อนนั้นหรือ

การที่จะอ่อนก็อ่อนให้เพื่อดำรงชีวิตเท่านั้น แต่ขณะที่ผิดถูกนี้มันก็ต้องสั่งสอน ต้องพยายามยกขึ้นมา เห็นไหม สิ่งที่แสดงออกมา นี่ก็คือจิตคนละดวงมันไม่เหมือนกัน จิตที่ว่ามันไม่โดนกิเลสกดไว้แล้วมันจะรู้จักเลยว่ากิเลสมันกดอย่างไร เวลามันกิเลสมันชักเท้าออกไปอย่างนี้เราจะเป็นอิสรภาพได้อย่างไร แล้วขณะที่กิเลสมันชักเท้าของมันออกไปแล้ว แล้วขณะที่เราเป็นปกติ เราจะดำรงชีวิต เราจะหาสิ่งใดเป็นประโยชน์กับเรา

เห็นไหม สิ่งนี้เราจะเคลื่อนไหวไปถ้ากิเลสไม่กดทับ มันก็เป็นสากล มันก็เป็นสมาธิ มันก็เป็นสัจจะความจริง แล้วกิเลสอย่างนี้มันกดทับเฉยๆ นะ กดทับนี้กดทับจนให้เราไปเปลี่ยนเสียขาไปเลย กดทับจนชีวิตเราเบี่ยงเบนไปเลย เห็นไหม คุณติ คุณดขึ้นมานี้ใครๆ ก็อยากจะพ้นทุกข์ ใครๆ ก็อยากจะบวช ใครๆ ก็ต้องการปฏิบัติ แล้วปฏิบัติแล้วให้กิเลสมันกดทับไป แล้วมันปฏิบัติไม่ได้ผลอย่างที่เรที่ตั้งใจไว้ มันก็เสียอกเสียใจ มันก็มีความทุกข์ในหัวใจ ทุกข์ซับซ้อนซับซ้อนเข้าไป แล้วก็บอกปฏิบัติแล้วไม่สมควรแก่ธรรม ปฏิบัติแล้วไม่ได้ธรรม

คนที่มีสติอย่างนี้ยังเป็นประโยชน์นะ บางทีปฏิบัติไปแล้ว มันมีขนาดไหนก็ว่าเป็นธรรม นี่เป็นธรรม...มันเลวร้ายกว่าอีก คือว่ามันหลงทางไปไง การหลงทางไป ปฏิบัติแล้วมันได้ผลประโยชน์อะไร? มันได้ประโยชน์ปฏิบัติบูชา ไซ้ ปฏิบัติบูชา แต่ปฏิบัติบูชาแล้วผลที่เกิดขึ้นมาให้มันจรตนิสัยมันเบี่ยงเบนไป คุณติเวลาเขาประพฤติปฏิบัติกัน ประพฤติปฏิบัติ สิ่งที่เขาไปสะสมมาในแนวทางที่ผิดแล้วมันก็ฝังใจ แล้วพอมันมาเจอสิ่งที่ถูกต้องมันก็ไม่ไว้ใจ มันมีอะไรเปรียบเทียบกับอะไร เพราะอะไร เพราะสิ่งนี้มันเป็นข้อมูลที่เราที่อยู่แล้ว

ผ้าสะอาด ผ้าสะอาดนะ เราข้อมสสิ่งใดมันก็จะดูดีสินั่น ผ้าสกปรกข้อมสแล้ว มันสินั่นทับไปอีกนะ นี่สิ่งที่ปฏิบัติมาแล้วผิด มันก็ฝังมาอยู่ที่ใจ แล้วเราจะแก้ไขอย่างไร? เราต้องทำให้สินั่นมันสะอาดขึ้นมา แล้วเราจะไปข้อมสขึ้นมา มันจะได้ประโยชน์กับเรา สิ่งที่ปฏิบัติแล้ว สิ่งที่เป็นความผิดความพลาด มันจะฝังไปกับใจนะ แล้วถ้ามันมีศรัทธา มีความเชื่อ มันก็ยิ่งแน่นเข้าไป

แต่ถ้าเรามันปฏิบัติแล้วผิด...อันนี้เป็นครู เราเคยผิดมา เราเคยผิดพลาดมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงได้มาตรวจสอบ เห็นไหม ไปกับเจ้าลัทธิต่างๆ ๖ ปี ศึกษากลับมาจากเจ้าลัทธิต่างๆ ทุกศาสนาเลย ทุกลัทธิที่มีอยู่ แต่สถานะมันเป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ เวลาตรัสรู้เองขึ้นมา มันสุดยอด สุดยอดเพราะอะไร เพราะมันเหนือโลก

สิ่งที่การประพาศปฏิบัติมันอยู่ในโลกนะ คูสิ เวลาในปัจจุบันนี้เขาอยู่ในโลกกัน เขาทำคุณไสยกัน มันทำได้ทั้งนั้นละ แล้วมันน่าฟังด้วย แล้วพระองค์ยังสู้เขาไม่ได้เลย แล้วสิ่งนั้นมันเป็นอะไร? มันเป็นไสยศาสตร์ ถ้าพระองค์ไม่มีหลักมีเกณฑ์ ไปเดินเดินไปกับเขา

นี่ทั้งๆ ที่เป็นพระนะ พุทธศาสน์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้เป็นผู้นำ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นแก้วสารพัดนึก มันยังให้กิเลสเหยียบหัวลงไป ไปยอมรับสิ่งที่เป็นนอกไตรสรณคมน์ นอกจากธรรม นอกจากอริยสัจ ทำไมมันให้กิเลสเหยียบหัวได้อย่างนั้น ทั้งๆ ที่เป็นพระ ประกาศตนเองว่าเป็นสากยบุตร เป็นพุทธชินโรส เป็นผู้ที่ยิ่งศาสนา แต่ทำไมไหลไปออกอาการอย่างนั้น ให้กิเลสมันเหยียบอย่างนั้น นี่สลบเหมือดไปเลย จนสลบแล้วยังเฝ้าอีกนะ เพราะมันกลืนมันเหม็น เหม็นเพราะมันออกจากอริยสัจ ทำให้คนอื่นหลง หลงผิดไป

ถ้าคนมีสติ คนมีสติเห็นอาการอย่างนั้นแล้วมันสลดสังเวช แต่ถ้ามันเป็นจริตนิสัยที่เขาสร้างสมกันมา กลืนเหม็นมันเหมือนแมลงวัน แล้วก็ชอบ แมลงวันมันจะตอมกันหมดเลย แต่ถ้าเป็นน้ำผึ้ง สิ่งที่เป็นเกสร ผึ้งมันจะอยู่กับเกสร มันต้องอยู่กับความสะอาด อยู่กับกลิ่นที่ดี...เราจะเป็นอย่างนั้น ถ้าจะเป็นอะไรต้องถามตัวเอง ให้ตัวเองมีสติสัมปชัญญะ แล้วใคร่ครวญสิ่งต่างๆ ว่ามันสมควรไหมที่เราเป็นนักรบ ที่ว่ามีธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เป็นข้อวัตรปฏิบัติที่ก้าวเดินเอาไว้แล้ว เรายังไหลออกไปอย่างนั้น เราจะมีวาสนาจริงเหมือนที่ที่เราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา เป็นผู้ที่มีวาสนา มันจะเป็นวาสนาจริงไหม

วาสนาของเรา มันจะเป็นวาสนาของเรา ส่งเสริมให้เราเป็นคนดีขึ้นมา ส่งเสริมให้เราเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา ส่งเสริมให้ใจเห็นธรรมเป็นธรรม ธรรมชาติอยู่ข้างนอก การเกิดและการตายนี่ก็เป็นธรรมชาติ การเกิดในครรภ์ของมารดา การคลอดออกมา การดำรงชีวิตเป็นธรรมชาติทั้งนั้นละ แล้วธรรมชาตินั้นก็แปรปรวนตลอดไป ชีวิตนี้ก็แปรปรวนตลอดไป ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด แล้วการพลัดพรากไป มีอะไรคิดไม่ติดมือไป แล้วไม่มีอะไรคิดไม่ติดมือไปมันก็เวียนตายไปในวัฏฏะ

ทั้งๆ ที่เกิดมามีอำนาจาสนา เกิดมาเป็นมนุษย์ พบพระพุทธศาสนา แล้วมีครูมีอาจารย์ด้วย องค์กรหลวงปู่มั่น องค์กรหลวงตา พยายามฝึกสอนพวกเราอยู่นี้ มีครูมีอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะอีกด้วย แล้วถ้าเกิดว่าเราเกิดมาเป็นมนุษย์ พบพระพุทธศาสนา มีอำนาจาสนา แล้วมันก็มีแต่ธรรมขององค์กร สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระไตรปิฎก เป็นตำรา แล้วเราก็ศึกษากัน ยิ่งศึกษาก็ยิ่งงง นี่มันถึงว่าเป็นจรดนิสัยนะ นิสัยของเรา คั่นคว่ำขนาดไหนกิเลสมันก็คั่นคว่ำด้วย

ศึกษา จนปัจจุบันนี้การส่งเสริมการศึกษา จนศึกษาแล้วจนให้กิเลสมันเหยียบ กดจนมิดไป ในเท้าของกิเลสเลย เพราะอะไร เพราะยิ่งศึกษา ยิ่งออกนอกทาง ยิ่งศึกษา ศึกษาไปศึกษามา ศึกษาไปในวิทยาศาสตร์ไป วิทยาศาสตร์เพราะอะไร เพราะมันได้สื่อสารกับเขาไป ปัจจุบันนี้โลกเจริญ การศึกษาเจริญ การศึกษาเจริญเราต้องทันเขา การสั่งสอนต้องเหนือเขา...นั่นเขาคิดกันอย่างนั้น

แต่ในขั้นปฏิบัติ การส่งเสริมศาสนาโลกมันจะรู้ไปขนาดไหน มันรู้ไปเรื่องของโลก แล้วเรื่องของธรรมละ เรื่องของสมาธิ เรื่องของหลักของใจละ เรื่องของความรู้สึกละ เรื่องของการพบ การเกิดและการตายละ ถ้าเราย้อนกลับมาที่ใจของเรา เราเหนือโลกนะ การประพฤติปฏิบัตินี้ธรรมเหนือโลก ถ้าธรรมเหนือโลก ทำไมต้องตามโลกไป ถ้าตามโลกไปมันจะไปจบกันที่ไหน การศึกษาต้องทันเขา การศึกษาต้องสั่งสอนเขาได้ แล้วจะเอาอะไรไปสั่งสอนเขา เขายังเรียนไป เขาก็ยังมีปัญญาของเขาตลอดไป

คู่มืออย่างพระนาคเสน พระเจ้ามิลินท์มีปัญญามากๆ ใครก็เอาไม่ได้ๆ แต่เวลานาคเสนมา คู่มือต่างๆ กลับมา มนุษย์คืออะไร? สิ่งที่มีการประกอบขึ้นมาโดยอาการ ๑๒ นี้คือมนุษย์ มนุษย์อยู่ที่ไหน? มนุษย์เป็นสมมุติขึ้นมา นี่ไล่กันไปเรื่อยจนถึงที่สุดแล้ว ศรัทธาในธรรม เห็นไหม

ถ้าเรื่องของโลก อย่าให้กิเลสมันมากกดทับ แล้วอย่าอ้างกิเลส อย่าอ้างว่ากิเลสจะมีคุณธรรม อย่าอ้างว่ากิเลสจะประพฤติปฏิบัติ เพราะประพฤติปฏิบัติไปอาการของจิตมันบอกตลอด ถ้าอาการของจิตนะ เพราะเราเป็นเด็กมาก่อน เราผ่านประพฤติปฏิบัติมาก่อน นี่มีครูมีอาจารย์ เพราะครูบาอาจารย์เกิดทำลายกิเลสมาจากหัวใจก่อน เพราะทำลายกิเลสมาจากหัวใจขึ้นแล้ว แล้วกิเลสจากใจดวงนี้ มันได้รับ ได้กระทำอย่างไรออกไปมันถึงทำลาย แล้วก่อนที่ทำลาย อาการที่การประสพการณ์ของจิตที่ก่อนจะทำลายกิเลส จากกิเลสหยาบๆ กว่าเราจะดื้อมันอยู่มันเป็นอย่างไร แล้วเวลาผ่านไปมันจะเข้าไปถึงอุปกิเลส เพราะมันปล่อยอย่างหยาบ มันจะเข้ามาละเอียด เราจะจัดการกับมันอย่างไร

แล้วการจัดการอย่างนี้ มันเกิดการกระทำขึ้นมาในหัวใจ แล้วคนอื่นที่ประพฤติปฏิบัติมันจะเป็นอย่างนี้ไหม? มันเป็นอย่างนี้แน่นอน แล้วเวลาอาการของธรรมว่าอย่างนี้เป็นธรรม อย่างนี้เป็นธรรม...เราไปฟังดีๆ ไม้ให้เราฟัง เราฟังได้ลงคอหรือ สิ่งที่เขาคุยกันอยู่นี้มันไม่มีเหตุไม่มีผลเลย มันก็เป็นเรื่องโลกๆ เป็นเรื่องของวิญญูะวนไปเวียนมาอย่างนั้น สิ่งนั้นมันเป็นธรรมได้อย่างไร

สิ่งนั้นมันก็เป็นธรรมะที่ว่า เป็นธรรมชาติ ธรรมชาติ มันหมุนเวียนตายเวียนเกิด แล้วก็ไปอังกาบโลกว่าเป็นสภาวะธรรมเป็นอย่างนั้น โลกก็ทิ้งกันไปใหญ่เลย เห็นไหม นี่ปฏิบัติ การศึกษา ศึกษาทางโลก ศึกษาให้ทันกันกัน ศึกษาทันกันมันก็ศึกษาในโลกนี้ไง แต่ถ้าเป็นธรรมะมันศึกษาอย่างนั้นจริงไหม ถ้ามีปริยัติ ไม่มีปฏิบัติ การประพฤติปฏิบัติมันกิเลสไม่สะเทือน

แต่การประพฤติปฏิบัติ ปฏิบัติอย่างไร? ปฏิบัติก็ต้องปฏิบัติให้เป็นความจริง เห็นไหม ศิลสมานธิ ปัญญา ถ้าไม่มีศีล ไม่มีศีล อะไรเป็นพื้นฐาน ไม่มีศีลมันก็คิดไปตามธรรมชาติของมัน มันจะฟังชานอย่างไรก็ได้ มันแสดงออกอย่างไรก็ได้ จิตนะ เพราะมันไม่มีศีลเป็นเครื่องกั้น ถ้ามีศีลเป็นเครื่องกั้นนะ ศีล ๕ สิ่งใดที่ผิด มันเอาศีลเป็นเครื่องทดสอบว่าผิดหรือถูก

ถ้าไม่อย่างนั้นศีลของใคร ศีลของคนนะ ศีลก็มีหยาบ มีละเอียดยุติกันเสีย ถ้าศีลของเรา เราก็อ่าศีลอย่างนี้เป็นศีลของเรา ศีลของเราก็เอาเปรียบเขาตลอดไป อย่างนี้เป็นศีลเหรอ มันเป็นศีลทำไมมีผู้ได้เปรียบเสียเปรียบล่ะ แต่ถ้ามันเป็นศีลขึ้นมา เราจะไม่มีเบียดเบียนใคร เราจะใช้แต่สิ่งที่เราที่อยู่ สิ่งที่มีอยู่มันเกิดมาจากไหน? มันก็เกิดมาจากอำนาจวาสนา

คนเราเกิดมาไม่เท่ากัน นี้อันคนไม่เท่ากันเลย อำนาจวาสนาของคนเท่ากันได้อย่างไร เวลาออกบิณฑบาต เวลาออกต่างๆ นี่มันอยู่ที่อำนาจวาสนานะ เพราะในสมัยพุทธกาลก็มี ที่ว่าพระออกบิณฑบาต เขาก็ลืมน้ำใส่หน้า ลืมใส่หลัง เพราะอะไร เพราะเขาทำของเขา มา แต่ถ้าทำมา ไปที่ไหน เขาก็มีคนจุนเจือตลอดไป นี่เพราะอะไร เพราะชีวิตเราฝากไว้กับศาสนาแล้ว ชีวิตเราฝากไว้กับบาตรของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อนุศาสน์ ๘ สิ่งนี้ บิณฑบาตเลี้ยงชีพด้วยการไปบิณฑบาต รักษาโรคด้วยน้ำมูตรเน่า อยู่โคนไม้ สิ่งต่างๆ นี่เป็นอนุศาสน์ กิจที่ควรทำและกิจที่ไม่ควรทำ ในเมื่อเราปฏิญาณตนอย่างนี้แล้ว เราก็อาศัยเลี้ยงบุญเลี้ยงกรรมว่ากรรม อำนาจวาสนาเรามีแค่ไหน เราจะไปเดือดร้อนอะไร มีก็เท่านั้น ไม่มีก็เท่านั้น

เพราะสิ่งนี้เป็นสิ่งเรื่องปัจจัยภายนอก สิ่งเรื่องปัจจัยภายนอกมันจะมีเอาอะไรมาเหยียบย่ำหัวใจเรา ถ้าเราไม่ให้กิเลสมันกดไว้ ถ้ากิเลสมันไม่กดไว้ สิ่งนี้จะไม่มีอำนาจเข้ามากดเราได้เลย แต่

เพราะเราไปยอมจำนนกับกิเลส เราถึงต้องเอาสิ่งนี้มาเปรียบเทียบกัน เราถึงถ้าเรามีชีวิตของเรา เรา ก็ดำรงชีวิตด้วยอนุศาสน์ ๘ กิจที่ควรทำ ๔ อย่างและกิจที่ไม่ควรทำ เห็นไหม แล้วเราทำของเราไป ให้มันเป็นความจริงของเราขึ้นมา เป็นความจริงของเรามา เราเชื่อสัตย์กับเรา เราเป็นไปของเรา สิ่ง นี้มันจะเกิดขึ้นมาด้วยการเสียดาย เสียดายอำนาจวาสนาของเรา เห็นไหม เราจะไม่ไปทุกจัน เจริญใจ เราจะไม่ไปเดือดร้อนกับใคร อำนาจวาสนาของท่าน ของแต่ละองค์ ของแต่ละของครูบา อาจารย์ เราก็ศึกษาของเราเพราะอะไร เพราะสิ่งนี้มันเป็นเครื่องอาศัย

แล้วถ้าเราย้อนกลับมาชำระกิเลส มันก็จะมีกำลังขึ้นมาไง มันจะไม่ให้กิเลสเหยียบหัวไว้ ไม่ให้อามาเทียบเคียงกัน อำนาจวาสนาของแต่ละองค์แต่ละท่านก็เรื่องของท่าน แต่อำนาจวาสนา ของเรานี้เราต้องเชื่อสัตย์ เพราะสิ่งนี้มันเป็นเครื่องประกอบเท่านั้น คำว่าปัจจัยเครื่องอาศัย เหมือนกับเรา ปัจจัย ๔ เราสิ่งที่อาศัยเป็นเครื่องอาศัย ไม่ใช่ความจริง ความจริงมันอยู่ที่ไหน

ความจริงมันอยู่ที่พอใจไม่พอใจ สุขหรือทุกข์ สิ่งที่เป็นทุกข์ในหัวใจ สิ่งนี้ ความรู้สึกอันนี้ นามธรรมอันนี้ จิตอันนี้มันพาเกิดพาดาย แล้วพาดาย เราต้องเข้าหมายให้เป็นสัจจะความ จริง เรื่องต่างๆ ข้างนอกวางไว้หมด อย่าไปเอาสำนักใดสำนักหนึ่ง หรือวิธีการใดวิธีหนึ่ง เอามา ตรวจสอบ เอามาเช็ก เอามาวัดเทียบเคียงกัน เพราะอะไร เพราะมันแต่ละจิตนิสัย

คูลี คูเวลาพระอรหันต์ เอตทัคคะ ๘๐ องค์ ไม่เหมือนกันเลย เอตทัคคะมีความเก่ง มีความดี ต่างๆ ยังไม่เหมือนกัน แล้วเรามันปลุกชน แล้วเราจะเอาสิ่งสำนักต่างๆ มาเทียบเคียงกัน เราก็ไล่ไม่ จบหรอก ฉะนั้นเราออกไปรู้ดงค์ ออกไปแสวงหาสิ่งต่างๆ สิ่งนี้มันเป็นประสบการณ์ชีวิตนะ ประสบการณ์ที่เราได้ประสบการณ์ต่างๆ ขึ้นมา เป็นประโยชน์มากเพราะว่ามันมีหลายหลาก เห็น ใหม่ม แม้แต่วิธีการก็มีหลายหลาก แต่ขณะที่เราเข้าไปประพฤติปฏิบัติ มันตรงกับกรรมวินัยของ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไหม ถ้ามันตรง สิ่งนั้นก็ประโยชน์ สิ่งนั้นเป็นประโยชน์นะ เพราะท่านประพฤติปฏิบัติมาเป็นผู้นำ ผู้นำ นี้ผู้นำนำเรื่องถูกต้องเราก็เป็นประโยชน์กับเรา แล้วเรา ประพฤติปฏิบัติตามนั้น จิตของเราสงบใหม่ จิตของเรายอมรับธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้าใหม่

ถ้าจิตของเรายอมรับธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่วาสนาเกิดอย่างไร ใจ วาสนามันเกิดขึ้นมา เพราะจิตเริ่มสงบเข้ามา จิตเริ่มมีแก่นสารขึ้นมา กิเลสมันไม่กดทับ ความมี

ชา จากสิ่งที่ว่าอาการของจิตที่มันเวลาประพฤติปฏิบัติไป อาการอย่างนี้มันมีกับเรา มันมีกับเรานะ มันเป็นอาการมีนชา มันไม่เป็นอาการของอริยมรรค

ถ้ามันเป็นอาการของอริยมรรค เห็นใหม่ มันมีความรู้สึก มันมีสติสัมปชัญญะ เรานะเป็นสมาธิซะเอง แล้วเรายังไม่รู้ว่สมาธิเป็นอย่างไร นี่มันจะเป็นสมาธิใหม่ แล้วถ้าไม่เป็นสมาธิ สมาธิเสื่อมจากเราไป เราจะรู้ใหม่ สมาธินะมันเกิดขึ้นง่ายๆ เหนอ ความสงบของใจหาได้ที่ไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกนะ ความสุขเท่ากับจิตสงบไม่มี

แล้วถ้าจิตมันสงบขึ้นมา มันปล่อยวางจากกิเลสมา มันไม่มีอะไรกดทับ มันเหมือนร่างกายเราปกติ ร่างกายเราปกติ คนเรามีเวรมีกรรม คนมีโรคประจำตัวต่างๆ กันไป แล้วคนหนึ่งเป็นผู้ที่สร้างบุญญาธิการมา ได้สละเจือจางมา ร่างกายแข็งแรง ไม่เคยเจ็บไม่เคยป่วยก็มี คนที่ไม่เคยเจ็บไม่เคยป่วยเขาจะลุกไปไหน เขาก็ไม่โอดไม่โอย เขาจะขยับทำอะไร เขาก็มีกำลังของเขา เราของหนักก็ยกไม่ได้ ไอ้โน่นก็ไม่ได้ เพราะอะไร มันเจ็บมันปวดไปหมดล่ะ นี่มันอำนาจวาสนาต่างๆ กันมา

ถ้าจิตมันสงบขึ้นมา มันเป็นปกติขึ้นมา เราอิฉาใหม่ เห็นคนที่ว่าเขาปกติตลอดตั้งแต่เกิดจนตาย เขาไม่มีโรครมีภัยเลย เขาทำอะไรเขาก็สะดวกของเขา แต่ถ้าจิตมีโรครมีภัยมันก็ต้องพยายามทำอย่างนี้ พยายามรักษาของเรา แล้วทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าจิตสงบเข้ามา เห็นใหม่ จิตสงบเข้ามา ถ้าจิตไม่สงบเข้ามานะ ความเห็นต่างๆ กิเลสมันกดทับแล้วมันอ้างอิง อ้างอิงทั้งนั้น สภาวะธรรม นี้ธรรม ไข้ปัญญา ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว...กิเลสมันร้ายนักนะ คูสิเวลาเราเจ็บ เรามีผลตอบสนองจากความรู้สึก ถ้าเราได้สิ่งใดที่ถูกต้องใจเราจะพอใจใหม่ คนที่พลัดพรากจากกัน ลูกเราไปอยู่ต่างถิ่นกลับมาี่เราจะมีความสุขใหม่

ขนาดที่แคว้ตถุมันยัง...ความสุข ความทุกข์ของใจถ้าตอบสนอง เวลามันแสดง ยังแสดงได้ขนาดนั้นเลย น้ำหูน้ำตาไหลนะ แล้วถ้าเวลาจิตมันเข้าไปอาการข้างใน จิตมันหลอกได้ทั้งนั้น เวลาจิตมันสร้างอาการได้ทั้งนั้นนะ แล้วยิ่งฟังธรรมอย่างครูบาอาจารย์เรา “อาการว่างอย่างนั้นจะ...” มันอ้างอิงหมดเลย แล้วมันแสดงอาการของมันหมดเลย เห็นใหม่ นี่มันกดทับ มันกดทับด้วยธรรมของครูบาอาจารย์ มันกดทับด้วยธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ใช่ธรรมของเราเลย เพราะเราไม่เคยค้นคว้า ไม่เคยหาขึ้นมาเองเลย สมบัติเราไม่มีซักสิ่งหนึ่ง ดังค์เราไม่มีซัก

สิ่งหนึ่ง แต่เวลาเป็นเลขบัญชีในธนาคารนี้รู้ไปหมด บัญชีคนนั้นมีเท่าที่ล้าน ก็แสนล้าน ก็พันล้าน แล้วบัญชีเราศูนย์ ตัวแดงด้วย นี่กิเลสมันกดทับ

แล้วถ้ามันตายเลยนะ เวลาปัจจุบันมันก็อ้างอิงไปเรื่อย เลขที่บัญชีที่เท่านั้น มีเงินอยู่เท่านั้น คุยโม้คุยอวดไป นี่กรรมของครูบาอาจารย์ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหมดเลย ถ้าตายไปนะ ถ้าชีวิต ลมหายใจเข้าและออกขาดเดี๋ยวนี้ละ มันจะรู้ตัวมันเองเลยว่ามันไปไหน เพราะสิ่งที่ป็นภวาสวะ สิ่งที่เป็นตัวของจิต สิ่งต่างๆ มันไม่ได้มีการกระเทือนสิ่งใดๆ เลย ยังไม่ได้ทำอะไรเลย แล้วมันจะไปไหนละ มันจะไปไหน

ถ้ามันเป็นบุญกุศล ทำสิ่งคุณงามความดี เป็นผู้ซึ่งนำอยู่ในกรอบ ไม่ทุจริตมันก็ยังพอทน แต่ถ้ามันทุจริตละ หาผลประโยชน์ละ สิ่งต่างๆ เห็นไหม สิ่งนี้หลอกลวงเขามาทั้งนั้นละ แล้วมันจะไปไหน ไม่ต้องบอกหรอก มันเป็นสัจจะความจริงอันนั้น บอกนรกสวรรค์ไม่มี นี่มีแต่การโต้แย้งเท่านั้นเฉยๆ โต้แย้งทางวิทยาศาสตร์ เพราะวิทยาศาสตร์มันยังพิสูจน์ไม่ได้

แต่ลองปฏิบัติเข้าไปสิ ขณะที่คนไม่ต้องวิทยาศาสตร์พิสูจน์หรอก คนทำกรรมไว้มหาศาล คุณเวททศธรณีสูบไปเลย ขณะที่คนที่ทำกรรมไว้มาก เวลากรรมนิมิตมาเกิด ร้องโอดร้องโอยเลย... ไม่ทันตายมันก็เห็นๆ อยู่แล้ว ไม่ต้องตายหรอก ขณะนิมิตมานี้มันบอกอยู่แล้ว นี่แล้วบอกไม่มี ไม่มี ไม่มีสิ ไม่มีเพราะยังไม่ประสบใจ มันมีแต่สำหรับคนที่เขาไปพบ มีสำหรับคนที่ไปอยู่สภาวะแบบนั้นนะ ถ้าสภาวะแบบนั้นเป็นทุกข์ของเขา

ถ้าเราไม่ให้เสียเวลาในการมาปฏิบัติของเรา เราพยายามตั้งสติ ถ้าตั้งสติแล้วใช้คำบริกรรมกรรมฐาน ๔๐ ห้อง ๔๐ วิธีการที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เข้ากับจิตนิสัยของบริษัท ๔ ใครจะทำวิธีการอย่างไร “ศีล สมาธิ ปัญญา” ถ้าเกิดสมาธิขึ้นมา กิเลสไม่กดทับขึ้นมา ความคิดต่างๆ มันจะเป็นอิสระ

ความคิดต่างๆ สิ่งๆ ที่ความคิดที่เกิดจากสัมมาสมาธิที่นุ่มไปเห็นกาย เวทนา จิต ธรรม แล้วปัญญามันหมุนไปอย่างนั้น นี่คือการอริยสัจ นี่คือการมรรคญาณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นโลกุตตรธรรม ไม่ใช่โลกียธรรม โลกียธรรมโลกกิเลสเป็นใหญ่ ใช้แต่ความคิดของโลกแล้ว กคธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ แล้วให้อาการของใจมันแสดงออกไป แล้วหลงไปตามอาการของใจนั้น มันไม่เป็นสัจจะความจริงเลย แล้วถ้ารักษาไว้ มีกำลังรักษาไว้ มันจะอยู่อย่างนั้นตลอดไป

แต่ถ้ามีการกระเทือนกับจิตนิสัย กระเทือนกับสิ่งที่มันหวงแหน มันจะถอยกรูดๆ จิตมันจะเลื่อมไป พอจิตเลื่อมจากเรา จิตมันเลื่อมออกมาจนมันแบกไปเป็นความทุกข์ความร้อน มันจะรู้สึก มันจะเสียใจ มันจะเศร้าใจ การประพฤติปฏิบัติของเรา ในเมื่อเป็นความทุกข์ เรามีการปฏิบัติของเรา เราต้องต่อต้านกิเลส ในเมื่อกิเลสมันจะต้องทำทุกวิถีทางให้การประพฤติปฏิบัติของเราไม่สมกับผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ทั้งๆ ที่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เป็นข้อวัตรปฏิบัติ เป็นธรรมและวินัยนี้

ถ้าเราปฏิบัติของเราขึ้นไปมันไม่สมควรตรงไหน? มันไม่สมควรเพราะจิตของมันไม่มีสมาธิมาปฏิบัติ มันไม่มีการสมควรที่จิตมันน้อมไปกาย เวทนา จิต ธรรม แล้วเห็นการวิปัสสนาญาณ วิปัสสนาเกิดอย่างไร? วิปัสสนามันเกิดจากตาของใจ ผู้ที่เคยวิปัสสนาขึ้นมา นี้กาย ขณะที่จิตสงบแล้วจะเห็นกาย เวทนา จิต ธรรม มันจะสะท้อนถึงกิเลส ถ้ามันสะท้อนถึงกิเลส เห็นไหม นั่นล่ะ นั่นล่ะมันสะท้อนถึงกิเลส เราเห็นเลย เรา รู้จักเลย

แม้แต่สมาธิมันก็มีสติ มันก็มีกำลังของจิต จิตมีความสุขอย่างไรมันก็เข้าใจ แล้วมันเลื่อมหมดไปก็เลื่อมหมดไป ก็พยายามสะสม พยายามสร้างสมขึ้นมา การสร้างสมขึ้นมา นี้สมาธิมันก็เป็นสมาธิ สมาธิที่รู้จักว่าจิตนี้เป็นสมาธิ สมาธิที่รู้จักรสของสมาธิ สมาธิมันรู้จักความว่าง ว่างของสมาธิกำหนดแบบไหน ถ้าจิตเป็นสมาธิ เป็นขณิกสมาธิก็มีความรู้สึกต่างๆ สบายๆ จิตเป็นอุปจารสมาธิมันรู้สึก มันมีความว่างแล้วมันออกรู้ ออกเห็นนิมิต ออกเห็นต่างๆ อันนั้นอุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ จิตมันสงบรวมขนาดไหน รวมจนถึงกับฐิติจิต ถึงกับปล่อยวางอะไรไปหมดเลย นั่นเป็นผลของสมาธิทั้งนั้นล่ะ

ถ้าผลของสมาธิ เพราะถ้าเราจะใช้สมาธิเป็นพื้นฐาน เราจะใช้เงินของเรา เรามีเงิน ๕ บาท ๑๐ บาท เราใช้หมดไปแล้วเราก็ไปกู้ยืมเขาไปตลอดไป แล้วก็มาใช้อย่างนั้น เห็นไหม ถ้าเรามีเงินของเรา ๕ บาท ๑๐ บาท ผสมกันเป็นพันบาท หมื่นบาท แสนบาท ล้านบาท เงินของเรามีมหาศาล เงินเราใช้ขนาดไหนมันก็ไม่เคยหมด เพราะเงินเรามีมหาศาลเลย เงินเรามีเป็นล้านๆๆ ดำรงชีวิตวันหนึ่งใช้เงินก็ตั้ง ๒ บาท ๑ บาทมันก็พอใช้แล้ว แล้วเงินเป็นล้านๆๆๆ อย่างนี้ มันก็ทำให้เราใช้ประโยชน์อย่างอื่นก็ได้

สมาธิก็เหมือนกัน ถ้าเราเริ่มต้นขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ เราเก็บสะสมเงิน ๕ บาท ๑๐ บาท อยู่อย่างนี้ แล้วมันไม่เคยเข้ามาเลย ทำไมต้องเป็นอัปปนาสมาธิ? ไม่ต้อง เพียงแต่ถ้าทำถึงอัปป

นาสมาธิ มันเข้าถึงฐาน จิตจะมีกำลัง เหมือนกับเรามีเงินเป็นล้านๆๆๆ เราจะทำอะไรเป็นประโยชน์ มันก็เป็นประโยชน์ขึ้นมา เพราะเรามีเงิน ทุกคนก็เสนอสินค้ากับเรา เพราะเรามีเงินจ่ายสด

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิตมันมีกำลังขึ้นมาอย่างนี้ เวลามันนุ่มไปกาย เวทนา จิต ธรรม มันไปเห็นอาการอย่างนั้นขึ้นมา เพราะเรามีกำลังของเรา มันจะเห็น ปัญญา มันจะเกิด เป็นโลกุตระธรรม มันจะมีปัญญาไป มันจะใคร่ครวญไป ใคร่ครวญของมันไป ถ้าทุนคือเงินตัวนี้ คือสัมมาสมาธิอันนี้ ถ้ามันออกไปเป็นโลกุตระธรรมขึ้นมา มันก็เข้าไปกระเทือนกิเลส

แล้วกระเทือนกิเลส แม้แต่รสของสมาธิ รสของความสุขในสมาธิเราก็ตระหนี่เข้าไป เข้าใจเพราะมันสัมผัส มันเป็นปัจจัยตัดตั้ง สันติภูมิจิต เพราะจิตมันรู้ จิตมันสัมผัส พอจิตมันรู้ จิตสัมผัส มันก็อ้อ! สมาธิเป็นอย่างนี้ เวลาเสื่อมไปก็รู้ว่าเสื่อมไป แล้วถ้าเข้าใจ ถ้ากิเลสมันกดทับโดยกิเลส มันก็ว่านี่เป็นธรรม โอ้! เป็นธรรมว่างๆ ว่างแล้วพอมันเสื่อมไป ว่างอยู่ไหน ทำไมมันเสื่อมได้ แล้วเสื่อมออกมา พอกระทบไป ทำไมมันมีอารมณ์เป็นปกติละ เห็นกาย เห็นสมบัติต่างๆ เห็นรูป รส กลิ่น เสียง มันก็ยังมีอารมณ์พอใจ มันก็ยังรื่นเริงไปกับเขา มันยังอยากจะไปหาเขาอยู่อย่างนี้ อย่างนี้มันเป็นธรรมใหม่ ถ้ามันเสื่อมออกมา นี่ถ้ามันเป็นธรรม ผลของสมาธิมันเสื่อมไปแล้วมันก็ออกมาเป็นปุถุชน

แต่ถ้าผลของการวิปัสสนาเกิดขึ้นจากปัญญา ปัญญาในอะไร? ปัญญาในเห็นกายก็ได้ เวทนาก็ได้ จิตก็ได้ ธรรมก็ได้ แล้วแต่ว่าจะเดินเจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติ จะเดินอย่างไรก็ได้ ถ้าเดินอย่างไร เพราะจริตนิสัยของแต่ละคนไม่เหมือนกัน จะเอาใครมาเป็นมาตรฐานไม่ได้ ต้องเอาการกระทบ เอาการที่ที่จิตมันกระทบ ไม่ให้กิเลสมันมากกดทับ

ถ้ากิเลสมากกดทับมันจะอ้างว่าต้องเป็นอย่างนั้น ต้องเป็นนั้น เราตรงจริตกับอาจารย์องค์นั้น อาจารย์องค์นั้นตรงจริตกับเรา นี่มันอ้างไปหมดละ แต่อาจารย์องค์ไหนก็แล้วแต่ สิ่งที่ประสบการณ์ของท่าน มันเป็นเงินในบัญชีของท่าน เป็นบัญชีคนอื่นนะ บัญชีของเรา เราต้องฝากของเราเอง เราต้องหาเงินของเราเองแล้วเข้าบัญชีของเราเอง แล้วมันจะเป็นเงินของเรากลับมา ทุนของเรากลับมา

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าปัญญาของเรา ปัญญาของเรามันเกิดอย่างไร สิ่งที่มีมันค้นคว้า มันค้นคว้าอย่างไร ถ้ามันค้นคว้านี้มันปล่อย ปล่อย เห็นใหม่ การปล่อย ต่ทั้งคปทานชั่วคราวนะ การปล่อย นี้

การปล่อย การที่จิตเป็นสมาธิ รสของสมาธิอันหนึ่ง การที่จิตมันใช้ชีวิตสมาธิ รสอันหนึ่ง เหมือนกับเรามีทุน เรามีเงินเฉยๆ เรามีเงินเราก็มีความสุขใหม่ ทุกคนมีเงินมหาศาล กองเงินกองทอง กอดไว้อยู่กับเรา ก็ همینก็แสนล้านสุขใหม่? สุข แต่ถ้ายังไม่เคยใช้ตั้งค์เลย เอ็งไม่เคยจะซื้อของเลย เอ็งไม่เคย สิ่งที่เกิดขึ้นจากเงินและทอง เงินและทองมันเป็นวัตถุ มันกินไม่ได้ แต่ถ้าเงินและทองนี้มันไปซื้ออาหารมา ไปซื้อสิ่งที่ว่าโลกนี้เขาไม่มีกันเลย แล้วเราซื้อมากิน แล้วเราได้กินอาหารนั้น ความสุขที่เราถอดเงินไว้ก็อารมณ์หนึ่ง ความสุขที่เราใช้จ่ายเงินก็อารมณ์หนึ่ง

นี่ก็เหมือนกัน ความสุขในสมาธิ ความสุขที่เราถอดเงินถอดทองไว้ อู้ย! มีความสุขมาก ความสุขมาก แต่เงินนี้ไม่เคยใช้จ่ายเลย แต่ขณะใช้จ่ายขึ้นไป มันมีความสุขขึ้นมา นี่ถ้าปัญญา มันออกใคร่ครวญแล้ว เวลามันปล่อย มันต่างกัน มันทดสอบได้ทั้งนั้นนะ ความจริงนี้เป็นความจริงจริงๆ เลย มันไม่ใช่ให้กิเลสมันมาอ้างอิงธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าเป็นอย่างนี้ๆ ให้กิเลสมันเอาธรรมชาติมาอ้างอิง ให้มันเหยียบหัวไปแล้วก็ตามมันไป มีขนาดไหนว่าเป็นธรรม เป็นธรรม มันเป็นธรรมมาจากไหน มันมีชา มันจะช็อกตายอยู่ที่นี่แล้ว เพียงแต่ว่ามันมีโดยอำนาจวาสนา มันช็อกไม่ได้เพราะอะไร ช็อกก็ฟื้น สลบก็ฟื้น เพราะมันไม่ถึงที่ตาย คนไม่ถึงที่ตาย สลบก็ครั้งมันก็ไม่ตาย

นี่ก็เหมือนกัน เวลามันกดทับมา มันเหยียบย่ำไป ปฏิบัติเข้าไปไม่ถึงที่สุด...มันจะช็อก แต่มันไม่ช็อก เพราะมันไม่ถึงที่ แล้วเราก็ไม่เคยเจ็บปวด เราก็ไม่เคยคิดถึงเลยว่ากิเลสของเราเองมันทำลายเราเอง กิเลสของเราเองมันเหยียบย่ำเราเอง นี่มันเหยียบจนมิดเท้ามัน ยังไม่รู้จักว่าเป็นกิเลสของเราเลย

ไปอ้านะ “ปฏิบัติแล้วก็ไม่ได้อันไหนก็สอนไม่ดี สถานที่นั้นก็ใช้ไม่ได้ จะต้องเปลี่ยนเป็นสถานที่นั้น”...มันจะไปปฏิบัติโลกพระจันทร์ แล้วมันจะสิ้นกิเลสไปที่ดาวอังคาร มันว่าของมันไปนะกิเลส มันพูดมันไปตลอด มันก็หมุนมันไปอย่างนั้น แล้วไม่มีที่สิ้นสุดหรอก เพราะอะไร เพราะเป็นความคิด ความคิดนี้ไม่มีต้นไม่มีปลายนะ มันจะคิดอะไรก็ได้ มันจะจินตนาการอย่างไรก็ได้ แล้วมันก็จะลากเราไปอย่างนั้นนะ นี่ไง มันลากไป

แล้วบอกใครทำ อันนี้ใครทำเรา? ไม่มี มันมาจากกิเลสเราเองทั้งนั้น กิเลสมันเหยียบเราเองทั้งนั้นนะ ใครทำเรา มีคนที่ไหนเขามาเหยียบเรา เขาทำลายเรา มีไหม แล้วไหนที่เกิดมาแล้วสังคม

ไม่ดี สักคนทุกคนไม่ดี อะไรไม่ดี? ก็ไอ้กิเลสในหัวใจเราต่างหากมันไม่ดี มันไม่ดีมันก็ทำให้เรา ออกนอกกลุ่มนอกรทาง นี่เราจึงต้องฝืนมัน การฝืนมันไม่ให้มันมีอำนาจ ไม่ให้มันมีอำนาจนะ

แล้วถ้าเราปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม “รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง” รสของการหาเงิน รสของสมาธิก็อันหนึ่ง รสของการได้จ่ายเงิน ได้สิ่งที่เป็นประโยชน์กับร่างกายขึ้นมา นี่รสของการวิปัสสนา มันก็ได้มาอันหนึ่ง แต่มันยังไม่อิ่มเต็ม มันยังไม่ถึงที่สุด มันไม่เป็นสมุจเฉทปหาน เราถึงต้องหมั่นคราด หมั่นไถ หมั่นพิจารณาของเราไป พิจารณากายนะ มันจะเน่า มันจะพอง มันจะเปื่อยอย่างไรก็แล้วแต่ ถ้ามันปล่อยแล้วมันไม่มีสมุจเฉท มันจะไม่ตอบสนอง

ถ้ามันสมุจเฉทนะ สักกายทิฎฐิ วิจิจจนา สิล্পพตปรามาส สังโยชน์นี้ขาดกระเด็นออกไปเลย จิตกับกายแยกออกจากกันอย่างกับ ๓ ทวีป แยกออกกันเด็ดขาด แต่ละทวีปมันมีมหาสมุทรคั่นอยู่นะ เราจะไปหากันนี่มันต้องผ่านขนาดไหน ขณะที่มันปล่อย มันปล่อยวางได้ขนาดนั้น ถ้ามันปล่อยวางได้ขนาดนั้น กิเลสตัวไหนมันจะมาหลอกกู กิเลสตัวไหนมันจะบอกว่าทุกอย่างนี้เป็นของเรา กิเลสตัวไหนมันจะมาเหยียบย่ำ

นี่มันถึงเหยียบไม่ได้ มันกดทับเราไม่ได้ มันทำลายเราไม่ได้ ถ้าเราประพฤติปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม แล้วธรรมนะ เราพยายามทะนุถนอม พยายามแสวงหา เพราะสพฺเพ ธมฺมา อนตฺตา สภาวธรรมนี้เป็นอนัตตา สภาวะสมาธิก็เป็นอนัตตา สภาวะปัญญาก็เป็นอนัตตา คูสิ เราเคยคิดสิ่งที่ดีๆ มหาศาลเลย แล้วเดี๋ยวนี้เรากุมตัวเราเองได้ไหม? กุมไม่ได้เลย ขณะที่มันเป็นอนัตตา ใจขณะที่ธรรมมันเกิด ขณะที่ความคิดดีๆ ขึ้นมา มันก็ทำให้เราอยู่ในร่องในรอย เดี่ยวความคิดมันก็ถลอกออกไปแล้ว พอถลอกไปอย่างนี้ นี่ไง อนัตตาใจ มันไม่คงที่หกรอก สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตา ความคิดดีๆ ก็เป็นอนัตตา เพราะความคิดดีๆ นี่มันไม่สมุจเฉทปหาน ไม่ได้ทำลายกิเลส เราเลยต้องหมั่นวิปัสสนา หมุนวงรอบธรรมจักร จักรคือโลกุตตรธรรม ปัญญามันหมุนเข้าไป...เห็นนะ คนที่ภาวนาเป็นมันจะเห็นเลยว่า เวลาธรรมจักรเคลื่อน เคลื่อนอย่างไร

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ธัมมจักกั เห็นไหม เทวดาส่งกันเป็นชั้นๆ ขึ้นไปเลย แล้วบอกจักรนี้ใครจะย้อนกลับไม่ได้...ไม่ได้หกรอก เพราะธรรมจักรของพระสมณโคดม ผ่านไปแล้ว ธรรมจักรของพระศรีอริยเมตไตรยก็จะมาอีก ธรรมจักรอย่างนี้ เพราะธรรมจักรอย่างนี้มันได้ทำลายกิเลสในหัวใจ

พอจักรมันหมุนไป มันสมดุลกันเป็นมัชฌิมาปฏิบัติทา มรรคสามัคคีรวมกันสมุจเฉทปหาน ขาด มันขาดที่นี้ แล้วเวลาเทศนาว่าการออกมานี้มันเป็นกิริยาของธรรม มันจะไปเคลื่อนได้อย่างไร มันเคลื่อน มันหมุนกลับไม่ได้ หมุนกลับไม่ได้เพราะสิ่งที่แสดงออกมานี้มันแสดงออกมาจากใจที่บริสุทธิ์ ใจที่บริสุทธิ์นี้มันไม่มีมาร มารมันจะเคลื่อนได้อย่างไร มันจะย้อนกลับได้อย่างไร? มันย้อนกลับไม่ได้ เห็นไหม ขณะที่ป็นธรรม เทวดายังอนุโมทนากันไป

แล้วเราประพฤติปฏิบัติในหัวใจของเราละ ถ้าใจของเรามันประสพขึ้นมา ใจของเรามีปัญญาขึ้นมา ใครจะอนุโมทนากับเราละ แล้วเทวดา อินทร์ พรหม ไม่มีหรือ เทวดา อินทร์ พรหม ก็มีตลอดไป แล้วสิ่งที่เกิดขึ้นมานี้ใครเป็นคนเกิดขึ้นมา เทวดา อินทร์ พรหมจะจับธรรมยึดใส่หัวใจเราได้ไหม? ไม่ได้

นี่พระนาคิตะ น้อยเนื้อต่ำใจ เคนจกรมอยู่ เทวดามา...ถ้ามันจับยึดได้ เทวดาก็จับธรรมยึดใส่ใจพระนาคิตะสิ พระนาคิตะจะได้เป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเลย...นี่ไม่ สิ่งเทวดามายับยั้งกลางอากาศเลย “ที่เขาไปสนุกเพลิดเพลินกันนั้นเขายังอยู่ในวิภวัญจะ เขายังเพลิดเพลินไปสิ่งมหรสพ สมโภช ท่านต่างหากเป็นคนทีประเสริฐ ท่านต่างหากไม่ไปกับโลกเขา ท่านต่างหากเป็นผู้ที่เคนจกรม ท่านต่างหากเป็นผู้ที่ต่อสู้กับกิเลส ท่านต่างหาก ท่านต่างหาก”

เพราะว่าเทวดาเป็นเคยสร้างบุญกุศลมาด้วยกัน แล้วเดือนมา เดือนมา แล้วธรรมมันก็เกิดเห็นไหม ถ้ามันเป็นธรรม มันจะเกิดจากใจของเรา เพราะใจของเราสร้างธรรมขึ้นมา นี่เกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา แล้วมีอำนาจวาสนา พยายามค้นคว้าของเรา แล้วค้นคว้ามันก็เกิดขึ้นมาจากใจนี้

ปัญญาๆ ที่โลกว่ากัน ธรรมะเป็นธรรมชาติ ปัญญาวิทยาศาสตร์อย่างนั้น มันเจาะลึกเข้าถึงใจไม่ได้หรอก มันเป็นปัญญาส่งออก มันเป็นปัญญาจากกิเลสพาใช้ กิเลสสร้างสิ่งนี้ขึ้นมาแล้วก็ออกมาเป็นโลก เป็นหาผลประโยชน์กัน ถ้าเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกเพื่อโลกเจริญ อย่างนั้นเราก็ใช้ของเขาเพื่อประโยชน์ แต่สิ่งต่างๆ มันก็มีโทษและมีประโยชน์ในตัวมันเอง แม้แต่ยา เห็นไหม ยา ถ้าพูดถึงใช้ไปแล้วมันก็มีผลข้างเคียงทั้งนั้นนะ นี่มันมีโทษ มันมีคุณก็มีโทษ ทุกอย่างมีคุณก็มีโทษหมด แล้วสิ่งที่มีคุณมีโทษ สิ่งที่ว่านั้นมันก็เป็นเรื่องของโลก แต่ในเมื่อโลกเขาต้องการใช้ นี่มีโทษก็โทษเล็กน้อย หรือโทษพอประมาณ แต่จำเป็นต้องใช้ก็ใช้กันไป

แต่ในเรื่องของกรรมไม่เป็นเช่นนั้น ถ้ามีโทษ มรรคสามัคคีไม่ได้ ถ้ามีอิกโก้ มีเรา มีตัวตน เป็นมรรคสามัคคีไม่ได้ สามัคคีไม่ได้เพราะอะไร เพราะกิเลสมันมีตั้งเจือปนอยู่ มันต้องสะอาด ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ มันต้องสะอาดบริสุทธิ์ เห็นไหม กรรมของเรา ถึงบอกว่าสิ่งที่เป็นปรมาัตถกรรม สิ่งที่ยิ่งที่มี วิทยาศาสตร์ไม่มี โลกไม่มี โลกไม่มีหรือ เวียนตายเวียนเกิดกันอย่างนั้นไม่มีที่สิ้นสุดหรือ

แต่กรรมนี้มี ขณะวิปัสสนาไป วิปัสสนากาย เวทนา จิต กรรม ชาติอย่างนี้ กายเป็นกาย จิต เป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ นี่โศคาบัน เพราะนางวิสาขาเป็นโศคาบันจะเกิดอีก ๗ ชาติ จะต้องไป ข้างหน้า พาดเข้ากระแสแล้วจะไม่ถอยกลับเด็ดขาด จะต้องถึงซึ่งนิพพาน จิตดวงนี้มีหนทางที่จะ พ้นแล้ว จิตดวงนี้มีช่องทางที่จะไปได้ เห็นไหม

แล้วจิตของเราละ จิตของเราในหัวใจของเราเนี่ยมันมีช่องทางไปไหน มันจะให้กิเลสมัน เหยียบย่ำอยู่อย่างนี้หรือ ถ้าไม่กิเลสเหยียบย่ำ มันปลดเปลื้องมาได้ชั้นหนึ่ง แต่สิ่งที่ละเอียดละ เห็น ใหม่อะไร ถ้ายังมีอวิชชาอยู่ อวิชชาเนี่ยเท้าของกิเลสอัน ตัวอวิชชา “จิตเดิมแท้ที่ผ่องใส” เป็นจิตที่ผ่องใส จิตที่เหมือนแสงเลเซอร์ที่มันยิงไป นี่เท้าอย่างนี้เรามองเห็นได้อย่างไร เท้าของกิเลสมันกดทับ อย่างนี้เราจะเห็นได้อย่างไร เห็นไหม เราก็ต้องวิปัสสนาเข้าไป

สิ่งที่เป็นจิต กิเลสหายๆ สิ่งที่เป็นวัตถุหายๆ ที่มันเหยียบหัวใจอยู่เนี่ย เราปลดเปลื้อง ออกไปด้วยความมานะของเรา ด้วยความตั้งใจของเรา เวลาเริ่มต้นนะ ประพฤติปฏิบัติทุกข์มาก ตรงนี้ ทุกข์มากตรงที่เราจะหาช่องทางออก แต่ถ้าเป็นวิปัสสนาจนถึงที่สุดแล้ว เพราะการวิปัสสนา ครั้งแรก การวิปัสสนากาย เวทนา จิต กรรมอย่างนี้มันเป็นการฝึกงาน คนเราเข้าไปทำงานที่ไหน ถ้าเราฝึกงานแล้ว เขารับไว้ทำงานแล้ว งานที่เคยทำแล้วมันมีโอกาส

แต่ทั้งนี้เราศึกษามา ปริยัติศึกษามาเต็มที่เลย แล้วเราไม่เคยปฏิบัติเลย แล้วมันจะทำงานได้ อย่างไร มันทำงานไม่เป็น ทำงานไม่ได้ คนไม่เคยทำงานเลย สมัยโรงงานที่ไหนเขาก็ต้องทดสอบ งานก่อน ทดลองงานแล้วได้ก็เดือน ถึงรับหรือไม่รับ เห็นไหม ทดลองงานแล้วได้มันออก เพราะ มันไปเอากิเลส เอากรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาอ้างอิงหมดเลย มันไม่ยอมทำ ความจริงขึ้นมาเลย มันไม่เคยมีประสบการณ์ขึ้นมาเลย แล้วถ้าประพฤติปฏิบัติไปก็กลัวผิด กลัวผิด กลัวผิด กลัวว่าจะไม่ใช่กรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะศึกษามาแล้วเป็นปรมาัตถ กรรม

ปรมัตตธรรม มันศึกษามา จำมา กิเลสท่วมหัว นี่ถ้ามันทดสอบงานมา ไล่ออกหมด เพราะมันจะไม่มีผลประโยชน์กับใจดวงนี้เลย แต่ถ้าเราปฏิบัติของเรา ปริยัติวางไว้ให้หมด เพราะปริยัติยิ่งมากาคาเดา ยิ่งคาดหมายมันยิ่งหลอกเรา เห็นใหม่ หลอกเราเลยนะ วิดก วิจาร ปีติ สุข เอกัคคตารมณฺ์ ว่าไปตามนกแก้วนกขุนทอง

แต่ถ้ามันเป็นความจริง จะทำอะไรแล้วแต่ ถ้าจิตสงบมันก็คือสงบ ถ้าจิตมันจะสงบนะ จะกรรมฐาน ๔๐ ห้อง ทำวิธีการใดมันก็สงบ ความสงบคือผลของการกระทำต่างหาก มันไม่ใช่ผลจากการเลือกทำวิธีการใดหรือก มันผลของมันสงบ มันสงบเข้ามา เห็นใหม่ ถ้าสงบเข้ามา นี่ไงทำงานเป็นไง สิ่งทำงานเป็น ที่มันยาก ยากตรงนี้ไง ถ้าพวกทำงานเป็นแล้ว การวิปัสสนาพิจารณากาย เวทนา จิต ธรรมถ้ามันปล่อยมาแล้วนี่มันขาด

จะวิปัสสนากาย เวทนา จิต ธรรม เหมือนกันหมดเลย ผลของมันตอบสนองคือสังโยชน์ขาด เวลาที่ว่า ทุมมสากัจฉา เอตมฺมงฺคลมุตตมํ อริยสัจมีหนึ่งเดียว อริยสัจมีอันเดียว วิปัสสนาอะไร? ปัญญาวิมุตติ เจโตวิมุตติ หรือวิปัสสนาอย่างไรก็แล้วแต่ ผลเหมือนกัน ทดสอบแล้วเหมือนกันเลย เพียงแต่ว่าปัญญาของครูบาอาจารย์เรานี้จะกว้างแคบต่างกัน

ถ้าครูบาอาจารย์มีผลที่กว้างขวาง มันจะยอมรับสัจจะความจริงเหมือนกันนะ แต่ถ้าครูบาอาจารย์ที่ไม่เคยผ่าน เห็นใหม่ เหมือนกับเรา เราทำงานสิ่งใดที่เราถนัด เวลาคนอื่นว่าวิธีการอย่างอื่นมันชักสงสัย ชักสงสัย เอ๊ะ! มันจะเป็นไปได้ไหม นี่มันอยู่ที่วาสนาของครูบาอาจารย์ แต่ผลมันหนึ่งเดียวเหมือนกัน ถ้าหนึ่งเดียวเหมือนกัน เราก็อ้อนกลับมาของเรา เพราะสิ่งที่เราทำมานี้เราเป็นงานแล้ว

คนที่เป็งานแล้ว ทำงานก็ง่ายขึ้นใช่ไหม คนที่ไม่เคยเป็นงานเลยนี่ต้องฝึกงาน ต้องทดสอบงาน ต้องทำงานจนมันได้ผล การได้ผลคือมันการเอาทำอันหยาบๆ ของกิเลสออกไปจากใจเรา แต่เท่าที่เป็นละเอียด เท่าที่เรายังมองด้วยตาเปล่าไม่เห็นมันยังอยู่ข้างบนอีกนะ เราถึงต้องวิปัสสนาของเราไป วิปัสสนาไป ถ้าวิปัสสนากาย กายเป็นกาย จิตเป็นจิต กายเป็นกาย กายกับจิตมันแยกออกจากกัน ถ้ามันแยกออกจากกัน หมั่นคราดหมั่นไถ เพราะกิเลสมันไม่ปล่อยให้เราสะดวกสบายหรือ

พิจารณาเวทณาก็เหมือนกัน พิจารณาจิตก็เหมือนกัน เหมือนกันทั้งนั้นเลย เหมือนกันโดยผู้ที่มีอำนาจวาสนานะ ชาวนาทำนากับชาวประมง หรือกับชาวสวน มันเหมือนกันได้อย่างไร

ไปอยู่มหรสพสมโภช เขามีความสุขกัน เราเป็นคนจู้ทุกข์จี้ยาก เรามาเดินจงกรมอยู่นี้ แห่งแล้ง ถือพรหมจรรย์ ไม่มีสิ่งใดๆ อิ่มเอิบกับโลกเขาเลย โลกเขาชุ่มฉ่ำไปด้วยกามคุณ เห็นใหม่ นี่เวลากิเลสมันเหยียบหัว พอกิเลสมันเหยียบหัว มันคิดนอกถุ่นนอกทางไปเลย ทั้งๆ ที่เดินจงกรมอยู่ ทั้งๆ ที่เป็นพระประพฤติปฏิบัติ แต่มันคิดไปนอกเรื่อง เรื่องของโลกๆ แต่พอเวลาเทวดาเขามาเตือนใจ นี่กลับใจ

นี่เหมือนกัน ถ้าเรากลับใจ เรากลับความรู้สึกรู้สึกของเรา โปรแกรมในหัวใจ ถ้ามันเปลี่ยน โปรแกรมได้ คอมพิวเตอร์มันก็เปลี่ยน ทุกอย่างก็เปลี่ยน ถ้าโปรแกรมนี้ไม่เปลี่ยน เห็นใหม่ กิเลสก็เหยียบหัวมึงอยู่นั่นนะ เหยียบย่ำๆ หัวมันจมดินอยู่นั่นนะ แล้วก็ออกประพฤติปฏิบัติ ประพฤติปฏิบัติแต่กิริยา ประพฤติปฏิบัติแต่ภายนอก

ถ้าเป็นภายใน เวลากิเลสขาด คั่งแค้นขาดนะ กิเลสขาดจากใจไปเลย คั่งแค้นขาดเลย วิปัสสนาซ้าแล้วซ้าเล่า ซ้าแล้วซ้าเล่า มันแยกออก นี่ฝ่าเท้าอีกฝ่าเท้าหนึ่ง มันผ่านฝ่าเท้าที่มันซ้อนๆ กันอยู่ ถ้าออกไป นี่สภิกษาคามี แล้วถ้ามันว่างนะ ว่างมาก เวลาจิตกับกายแยกออกจากกันนี่ว่าง

ว่างๆ ใครก็ว่าว่างๆ ว่างๆ ฌานเป็นอนิจน ไตยนะ แต่ถ้าว่างมีเหตุมีผล ไม่ใช่ว่างโดยสูญเปล่า นะ สูญมี เพราะอะไร เพราะจิต ความรู้สึกเราเป็นทุกข์ แล้วสิ่งที่เราปลดเปลื้องความทุกข์ออกไป จากใจนี่ใจมันรับรู้ใหม่ ใจมันมีขอบเขตใหม่ แล้วรับรู้นี้ทำไมมีโสคาบัน ทำไมมีสภิกษาคณะ ทำไมมีพระอนาคาคณะ ทำไมมีพระอรหันต์? นี่แล้วมันจะเหมือนกันได้อย่างไร

ถ้ามันเป็นขิปปาภิญญา ทำทีเดียวอย่างองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อาสวัภยญาณ ทีเดียวน มันสิ้นสุดไปเลย มันก็ได้ ก็จบ...มี ขิปปาภิญญามี บัว ๔ เหล่ามี การกระทำมี แต่มันจริงหรือเปล่า มันต้องจริงด้วย จริงตามที่ว่านั้น อย่าให้กิเลสมันเหยียบนะ มันกดทับขึ้นมา แล้วจะทำอย่างนี้ จะทำอย่างนั้น มันก็อบปี้มาทั้งนั้นล่ะ ไม่ใช่อะไรของเราเลย กิเลสมันเหยียบหัวจมดินเลย มันยังอวดอ้างว่าเหมือนองค์นั้น เหมือนองค์นั้น

มันจะเหมือนไม่เหมือน มันเป็นกรรมของเรา มันเป็นบัญชีของเรา มันเป็นเงินของเรา เงินของเราทำไมต้องไปแค้นว่าจะเหมือนใคร เงินของเรา เงินสดๆ มันจะไปเหมือนใคร ก็เงินสดๆ ของเรานี่เว้ย ถ้าเงินของเขาก็เรื่องของเขาสิ ทำไมเราจำเป็นจะต้องไปเหมือนเขาละ ถ้าเงินเขาส่งตัวเลขมันเท่าไรก็เท่ามันล่ะ นี่ประพฤติปฏิบัติสมควรแก่กรรมแล้วก็เป็นกรรมขึ้นมา เห็นใหม่

ถ้ามันว่างขนาดไหน มันแอบอึ้งนะ ถ้ามันว่าง แล้วความว่างย้อนไป นี่กามราคะ ทำอันนี้รุนแรงมาก เพราะทำอันนี้นะ กิเลสมันใช้สิ่งนี้เหยียบโลก เกิดมานี้กามราคะทั้งหมด จนตรอกกับสิ่งนี้ ความพอใจกับสิ่งนี้ สิ่งอื่น สิ่งอื่นนะ การชอบ การรัก การต้องการของคนไม่เหมือนกัน อยู่ที่อำนาจวาสนา อยู่ที่จริตนิสัย คนชอบ คนรักอย่างไร สิ่งนั้นถ้าขาดแคลน สิ่งนั้นถ้าประสบ มันจะมีความฟูและความแพบ แต่โดยพื้นฐานทุกดวงใจกามหมด เรื่องของกามไม่ต้องยกเว้น ไม่มีใครแม้แต่คนเดียว สิ่งนี้เป็นเรื่องของความปรารถนาของใจทั้งหมด

ถ้าใจทั้งหมด เห็นไหม แล้วถ้าย้อนไปมันจะเห็น ถ้าย้อนกลับไป ถ้าจิตมันเห็นอสุภะ นี่คือเจโตวิมุตติ ถ้าเห็นจิต เห็นกามจิต คือกามฉันทะ คือจิตตัวนี้ คือข้อมูลตัวนี้ คือตัวนี้ที่มันออกเสพในตัวของมันเอง ตัวนี้ถ้ามันแก้ไขของมัน นี่คือนิพพานวิมุตติ

พิจารณาเวทนามก็เหมือนกัน เวทนาเพราะมันรับรู้มันนะ เวทนา เวลาสักกายทิฎฐิ ชั้นนี้ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ชั้นนี้ แล้วสิ่งที่มันความรู้สึกนี้มันคืออะไร ถ้ามันไม่ใช่เวทนามันจะคืออะไร? มันเป็นเวทนาของจิต ถ้าจิตมันเวทนาอย่างนี้ มันก็พอใจอย่างนี้ มันก็เสพกามในตัวมันเอง พอมันเสพกามตัวมันเอง มันก็มีความรู้สึก มันก็พอใจ พอใจมันก็ออกไปข้างนอก ออกไปข้างนอกมันเรื่องของโลกๆ แต่ถ้ามันเข้ามาข้างในมันก็ต่อสู้อันนี้ ในเวลาเรารู้กับอสุภะ มันสู้กับความรู้สึกของใจ เพราะใจมันตัวปรารถนา ใจมันตัวต้องการ เห็นไหม กิเลสตัวมันเหยียบย่ำ เหยียบใจ

โอหะ ข้ามโอหะนี้แสนยาก จิตข้ามโอหะ เหมือนจิตนี้ลอยออกไปจากวัฏฏะ จักรวาล ขึ้นยานอวกาศออกไปจากโลก นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจะข้ามโอหะ ความกว้างของโอหะ จักรวาล ระหว่างโลกกับพระจันทร์ มันขึ้นถึงพระจันทร์ได้อย่างไร สิ่งนี้ระยะทางไกลไหม แต่ถ้ากามโอหะอยู่ที่ใจนี้ ออกแคบๆ อยู่ในกลางหัวอกแต่ข้ามไม่ได้ จิตนี้ข้ามไม่ไหว ข้ามโอหะไม่ไหวเลย สิ่งนี้ทำให้เรายอมจำนนกับมัน เห็นไหม

แล้วปัญญามันเกิดขึ้นมา นี่สิ่งกิเลสอย่างร้ายแรงนัก แล้วมันเหยียบย่ำๆ อุบายวิธีการทำให้เราไขว่ไขว่กัน ทำอุบายวิธีการทำให้เรายอมจำนนกับมันนะ นี่เป็นกรรม นี่เป็นกรรม มินชาไปหมดละ เวลาเกิดขึ้นมา ปัญญาอย่างนี้ โลกุตตรปัญญา มันจะรุนแรงมาก มันจะแยกแยะมหาศาลเลย แต่กิเลสที่มันต่อต้านก็มหาศาลเลย มันจะสร้างภาพว่านี่เป็นกรรม นี่เป็นกรรม สภาวะนี้เป็นความว่าง มันหลอกกิน หลอกอุ้งกินอยู่ในหัวใจตลอดไปเลย นี่เวลาขึ้นปัญญา ผู้ที่ปฏิบัติเห็นอย่างนี้สิ

ถ้ามันเห็นอย่างนี้ มันเห็นการต่อสู้กันอย่างนี้ เห็นการกระทำของใจอย่างนี้ นี่ไง ที่ถูจะละ
 กามมันละอย่างนี้ ถ้าละกามอย่างนี้ ปัญญามันออกไปจากใจ ใจตัวนี้ถ้ามันชุ่มไปด้วยกามก็คือ
 ทำลายตัวมันเอง ทำลายดวงใจเอง ใจออกโคนทำลายไปแล้ว นี่สิ่งที่มันคุลที่ใจ ใจขาดออกไปมัน
 เหลืออะไร มันเหลืออะไรละ เห็นไหม นี่ทดสอบๆ ทดสอบตรวจสอบ ทดสอบตรวจสอบไป
 เรื่อยๆ เพราะอะไร เพราะมันอนาคา ๕ ชั้น สิ่งที่มีมันเป็นความรู้สึก

แล้วสิ่งที่เคยผูกพันละ ความผูกพัน เห็นไหม เศษส่วนของมัน ทำลายเป็นชั้นๆ ขึ้นไป
 อนาคา ๕ ชั้นจนสะอาดหมด ไม่มีสิ่งใดๆ เลย อวิชชา ปัจจยา สงฺขารา สิ่งที่เป็นเท้าเรื่องแสง
 อวิชชาเนี่ยะ กดทับอย่างนี้ไม่มีใครเห็นนะ ไม่มีครุมีอาจารย์ ต่อไปการประพฤติปฏิบัติจะผ่านตรง
 นี้กันยาก ผ่านยากแล้ว เพราะของจริงไม่มี ถ้าของจริงมีนะ โลกนี้ว่างหมดเลย สภาวะที่ว่างหมด
 เลย แล้วใครรู้ว่าว่าง

เวลาครูบาอาจารย์ท่านว่า “โมฆราช เธอจงมองโลกนี้ว่าเป็นความว่าง แล้วกลับมาถอน
 อุตตานุทิกฺกุณฺโณ” โลกที่เป็นอยู่นี้ะ ต้นไม้ภูเขาต่างๆ มันไม่รู้จักตัวมันเอง อวกาศก็ไม่รู้จักตัวมันเอง
 สิ่งต่างๆ ในจักรวาลนี้เขาก็ไม่มีชีวิต เขาก็ไม่รู้จักมันเอง มันเป็นการสัมพันธ์กันระหว่างฝุ่นละออง
 ที่เกาะกุมเป็นดวงดาว เป็นสิ่งเป็นจักรวาลต่างๆ มันเป็นการเกาะกลุ่มกันของออกซิเจน การเกาะ
 กลุ่มของพวกไนโตรเจนต่างๆ มันจนเป็นกลุ่มเป็นก้อนขึ้นมาจนเป็นดวงดาว มันมีชีวิตอะไรละ
 มันเป็นสัจจะเป็นอย่างนี้

แล้วของเราละ เรามีความรู้สึกว่าว่างๆ ใ้อว่างๆ ใ้อที่ว่าเขาว่าว่าง ตัวนี้คือตัวที่มันไม่เห็นตัว
 มันเองไม่ได้ เพราะมันเป็นการสิ่งที่เรื่องแสงนะ จิตกับขันธมันยังออกมาจนมันยังส่งออกให้เรา
 ทุกข์เรายากอยู่เนี่ย แล้วพิจารณาเข้าไปทำลายอาการของใจทั้งหมด พิจารณาขันธทั้งหมด กามราคะ
 สิ่งที่เป็นข้อมูลทั้งหมด เห็นไหม มันเป็นจิตเดิมแท้ที่ส่องใส นี่สิ่งที่ส่องใสมันจะไม่ให้เราเห็นตัว
 มันเลย มันกดทับไว้ เพราะตัวจิต ตัวผู้รู้ มันคือตัวกิเลสเสียเอง ตัวมันเองเป็นกิเลสเสียเอง แต่กว่า
 จะเข้ามาถึงตรงนี้ เพราะมันเป็นกิเลสเสียเอง มันเป็นอวิชชาเสียเอง มันถึงเหยียบย่ำเขาไปหมดใจ

เพราะตัวมันเอง ความสกปรก แต่ความสกปรกโดยความใส ความสว่างนะ ความสกปรก
 ของความรู้สึก แต่มันสว่างใสว มันเป็นสิ่งต่างๆ แล้วมันพลังงานอันมันผ่านขันธมามันถึงเป็นกาม
 ราคะ ผ่านขันธมาถึงเป็นกายกับจิต ผ่านขันธมาถึงเป็นสัkkายาทิกฺกุณฺโณ ผ่านออกไปเป็นชั้นเป็นตอน

เข้าไป แล้วเรตัดตอนเข้าไปเป็นขั้นตอน จนวิชาเข้าถ้ำ เข้าคูลา แล้วเรย้อนกลับเข้าไป ย้อนมา ถ้ำจับสิ่งนี้ได้ นี่ตัวกิเลส ตัววิชาแท้ๆ มันเป็นตัวกิเลส แล้วมันเหยียบย่ำมันกดทับมาตลอดเลย

การชำระกิเลส ว่ากิเลสอยู่ที่ไหน กิเลสอยู่ที่ไหน? กิเลสมันอยู่ที่ใจ ความรู้สึก ความทุกข์ มันอยู่ที่ใจ ใจอยู่ที่ไหน ใจอยู่ที่ไหน หากันไม่เจอหรอก เวลาประพฤติปฏิบัติเข้าไป เเละเข้าไปเป็น ขั้นตอนเป็นตอนเข้าไปจนถึงตัวมันเองนะ พอทำลายตัวมันเอง ทำลาย ทำลายด้วยวิธีการใด ทำลายด้วย ปัญญาอย่างนั้นหรือ ทำลายด้วยปัญญามันก็เป็นขั้น มันก็เป็นสังขาร ถ้ามันเป็นตัวมันเองละ เห็น ไหม

นี่ถึงว่าปัญญา ระหว่างโศคาบัน สกิทา อนาคา นี่ปัญญาคนละชั้น สมาธิก็คนละชั้น ไม่ใช่ อันเดียวกันเลย อันเดียวกันแก้ไขไม่ได้ มันใช้คนละขั้นตอน พอเราถึงตัวมันเอง แล้วถ้ามีสิ่งที ละเอียดเข้าไป ไอ้สิ่งที่เป็นเข้าไปคุณภาพเข้าไปจับมันต้องละเอียดกว่าเข้าไป พอละเอียดกว่าเข้าไป มันก็ไปจับสิ่งนั้นได้ พอจับสิ่งนั้นได้ เห็นไหม มันใช้ปัญญาของมันใคร่ครวญของมัน นี่พลิก ฟ้าคว่าดิน

ไม่ใช่ทำลายกัน มันทำลายไม่ได้ มันทำลาย อะไรไปทำลาย ตัวมันเองต่างหาก มันจับเข้าไป ในตัวมันเอง แล้วมันกลืนกินตัวมันเอง มันทำลายตัวมันเอง เห็นไหม อวิชาปจฺจยา สงฺขารา สงฺขาราปจฺจยา วิญญาณํ ปิจจัตตัง มันเป็นอันเดียวกัน มันเป็นปัจจยการอย่างนี้ แล้วมันทำลายตัว มันเอง ถึงที่สุดพลิกฟ้าคว่าดิน

เห็นไหม ทำลายกิเลสทั้งหมดในหัวใจ ไม่มีกิเลสใดๆ เลยในหัวใจนี้ ใจนี้สะอาดบริสุทธิ์ แล้วมันจะเอาอะไรมากดทับละ มันก็เป็นธรรมทั้งแท่ง มันเป็นธรรมชาติ มันไม่มีภาวสวะ ไม่มีที่ จุดหมายปลายทาง ไม่มีที่มาและที่ไป ไม่มีที่เริ่มต้น ไม่มีนามและไม่มีรูป ไม่มีสิ่งใดๆ ทั้งสิ้น เพราะนาม เพราะรูปต่างๆ เกิดจากอวิชาทั้งหมด เกิดจากภาวสวะ เกิดจากฐิติจิต เกิดจากสิ่งที่มัน มีที่หมาย ที่ตั้ง ถึงได้กล่าวพูดถึงกันได้ แต่ถึงที่สุดแล้ว ทำลายถึงที่สุดแล้ว ไม่มีที่หมาย ไม่มีที่ตั้ง ไม่มีที่มาและไม่มีที่ไป สิ่งนี้คือธรรม

ธรรมสิ่งนี้เกิดขึ้นมาจากเรา เราเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เราเป็นเจ้าของธรรมนั้น มันถึงเป็น ธรรมะของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว พระอานนที่ตามมา นะ องค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก อานนที่ เราเอาแต่ธรรมะ คือเอาแต่หัวใจขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าที่รู้ธรรมนั้นไปเท่านั้น ไม่ได้เอาของใครๆ ไปเลย แล้วทุกคนมีสิทธิ เพราะมันจะ

เกิดได้ที่หัวใจของเรา มันจะเกิดได้จากความรู้สึกรู้สึกของเราที่มันทุกข์มันยาก แล้วแก้ไขของเรา เป็นสมบัติของเรา ธรรมะส่วนบุคคล ธรรมะของครูบาอาจารย์ บัญชีของท่านแต่ละบัญชีก็เป็นบัญชีของท่าน ถ้าเรามีบัญชีอีกบัญชีหนึ่งที่เสมอกัน นี่คือธรรมที่เป็นธรรมชาติเหมือนกัน เอวัง